

DOĽANSKÉ NOVINY

2/2023

Ročník XIII.

ZO ŽIVOTA V OMPITÁLI ■ VYCHÁDZA 3x ROČNE

TÉMY: ► ZO SAMOSPRÁVY ► DEŇ MATIEK ► DEŇ OTCOV ► DRÁPAČKY ► ŠKOLA ► HOLD DOLIANSKYM OSOBNOSTIAM

Príhovor starostky

Vážení spoluobčania milí Doľančania,

Život je ako príbeh, ktorého kapitoly píše náš osobný a spoločenský život. V samospráve obce sme hrdinami príbehu my všetci. Všetci, ktorí tu žijeme a záleží nám na prosperite našej dedinky. Rozkvet nášho malého kúska raja pod Karpatami sa začína víziou o lepšom spolunažívaní, krajšom vzhľade dediny, o aktívnom spoločenskom živote, o bezpečnej obci. Nasledujú jednotlivé kroky a úlohy ako túto víziu dosiahnuť. Totožnosť „ompitalanov“ pramení aj zo spoločných zážitkov usporiadaných akcií, podujatí, ktoré spolu prežívame a tým upevňujeme nielen vzťahy, ale aj tradície, ktoré sú dedičstvom pre naše generácie. Postupne plníme naše

čiastkové ciele, ktoré si vytýčime a snažíme sa napredovať v cieľoch dlhodobých, za čo Vám všetkým patrí moje veľké a úprimné poďakovanie.

Pred dvomi týždňami sme sa rozlúčili so školským rokom, pani riaditeľky, pani učiteľky ale aj nepedagogickí zamestnanci pripravili deťom a školákam krásnu rozlúčku so školským rokom, na ktorú budú deti s láskou spomínať. Preto mi dovoľte vysloviť tým, ktorí sa o naše deti starajú poďakovanie za skvelú prácu, trpezlivosť, pochopenie, láskavosť duše, za milé slová a múdre rady, za podporu a lásku, ktorú odovzdávajú našim deťom.

Leto je v plnom prúde, je to čas vhodný na dovolenky a zaslúžený oddych, na čas ktorý venujeme rodine a priateľom. Nech už si zvolíte akýkoľvek spôsob oddychu uchovajte si tie chvíle v pamäti a čerpajte z nich silu na zvládnutie druhej polovice roka.

Kľudné, pohodové, slnečné dni plné elánu vám želá a praje

Katarína Guldanová, vaša starostka

Obecné zastupiteľstvo v plnej zostave

V **doplňujúcich voľbách** do orgánov samosprávy obcí v Doľanoch, ktoré sa konali v sobotu 25. marca 2023, boli zvolení chýbajúci poslanci Obecného zastupiteľstva (ďalej len „OZ“). Volieb sa zúčastnilo 316 z 887 zapísaných voličov, čo predstavuje volebnú účasť 35,62 %. V nasledujúcej tabuľke nájdete poradie kandidátov podľa získaných hlasov, zvýraznení su zvolení 4 poslanci.

Por. č.	Meno a priezvisko kandidáta	Počet platných hlasov
1.	Daniel Ďurďovič, Ing.	200
2.	Ivan Zubaj	177
3.	Stanislava Oravcová, Mgr.	127
4.	Jozef Lávečka	77
5.	Milada Lechovičová	75
6.	Peter Mariani, PhDr.	68
7.	Lubor Lazar, RNDr.	66
8.	Pavol Vydra	64
9.	Adam Hrdlička	51

Komisie v OZ

Komisia finančného riadenia obce, výstavby, projektových programov a investícií

Predseda: MVDr. Gabriel Miksa, **Členovia:** Ing. Juraj Schwarz, Ivan Zubaj, Andrea Nemcová, Pavol Slaninka

Komisia životného prostredia a územného plánovania

Predseda: Ivan Zubaj, **Členovia:** MVDr. Gabriel Miksa, Mgr. Barbora Hrdličková, Ing. Daniel Ďurďovič, Ing. Juraj Schwarz, Jozef Lávečka, Ing. Lukáš Tichý, Matej Polčic, PhDr. Peter Mariani, Ing. Ivan Novotný, RNDr. Lubor Lazar

Komisia kultúry, športu a vzdelávania

Predseda: Ing. Daniel Ďurďovič, **Členovia:** Mgr. Stanislava Oravcová, Patrik Mikovič, Andrea Nemcová, Ing. Natália Bednarovská, Mgr. Zuzana Banárová, Petra Karady, Peter Hrdlička, JUDr. Ida Konopová, PhD., Zuzana Stankovičová, Zuzana Jurčovičová

Sociálna komisia

Predseda: Mgr. Stanislava Oravcová, **Členovia:** Petra Karady, Andrea Nemcová, Jozef Lávečka, Mgr. Tatiana Heldová

Komisia ochrany verejného záujmu

Predseda: Andrea Nemcová, **Členovia:** MVDr. Gabriel Miksa, Ing. Juraj Schwarz, Mgr. Barbora Hrdličková, Patrik Mikovič, Ing. Daniel Ďurďovič, Jozef Lávečka, Mgr. Stanislava Oravcová, Ivan Zubaj

Komisia vybavovania sťažností a ochrany verejného poriadku

Predseda: Patrik Mikovič, **Členovia:** Ing. Juraj Schwarz, Jozef Lávečka, Andrea Nemcová, Mgr. Stanislava Oravcová, Mgr. Tatiana Heldová, Zuzana Stankovičová

Plán činnosti jednotlivých komisií nájdete na webovej stránke obce www.dolany.sk.

Za dverami samosprávy a obecného úradu...

V nasledujúcom článku Vám ponúkame prehľadný sumár stavu prebiehajúcich, no i ukončených projektov za posledné obdobie (marec – jún 2023).

Rozbehli sme projekty a boli podané žiadosti na získanie financií na ich realizáciu:

- ▶ **„Žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku“** z integrovaného operačného programu MIRRI v celkovej sume 28 600,- Eur. **Schválená suma 28 600,- Eur. Čakáme na uzavretie zmluvy medzi obcou a poskytovateľom NFP**
- ▶ **Žiadosť o poskytnutie podpory formou dotácie** na rok 2023 v oblasti Rozvoj odpadového a obehového hospodárstva – **Technika na triedený zber v Doľanoch** – Dotácia z Environmentálneho fondu v celkovej sume 44 350,- Eur. **Projekt je v procese hodnotenia, verifikácie a schvaľovania.**
- ▶ **Žiadosť o poskytnutie dotácie** z rozpočtu Bratislavského samosprávneho kraja pre oblasť **„Turizmus – vytvorenie cyklo-turistického oddychového priestoru.“** Celková suma projektu je v sume 14 588,- Eur. Požadovaná suma 10 940,- Eur. **Schválená suma 10 000,- Eur. Termín realizácie do 31.12.2023.**
- ▶ **Žiadosť o poskytnutie dotácie** z rozpočtu Bratislavského samosprávneho kraja pre oblasť **Pamätové, fondové a zbierkové aktivity. „Elektronická zbierka historických fotografií a dokumentov z obce Doľany a ich osвета verejnosti“** Celková suma projektu 3 560,- Eur. Požadovaná suma 3 026,- Eur. **Schválená suma 2 000,- Eur. Termín realizácie do 31.12.2023.**
- ▶ **Žiadosť o poskytnutie dotácie** na projekt zameraný na podporu regionálneho rozvoja v obci **„Podpora rozvoja telesnej kultúry, športu a turistiky“ – Obnova detského ihriska a obnova multifunkčného ihriska** v obci Doľany v požadovaná suma 163 672,82 Eur. **Projekt je v procese hodnotenia a schvaľovania.**
- ▶ **Žiadosť o získanie grantu z Nadácie Allianz** na projekt **„Bezpečnosť v obci“** na zakúpenie troch meračov rýchlosti a dvoch dopravných zrkadiel pre lepšiu prehľadnosť v obci. Celková suma za projekt 7 100,- Eur. Požadovaná suma 6 600,- Eur. **Schválená suma 4 500,- Eur. Realizácie do 31.12.2026.**
- ▶ **Žiadosť o získanie príspevku za úroveň triedenia odpadov z Environmentálneho fondu.** Schválená suma 1 847,77 Eur.

Financie pre obec navyiac 👍:

- ▶ **1 847,77 Eur** z envirofondov – žiadosť spracovala pani Gabika Chvílová podaním žiadosti za úroveň vytriedenia odpadov za rok 2022.
- ▶ **4 500,- Eur** grant z Nadácie Allianz – projekt a žiadosť spracovala starostka obce;
- ▶ **10 000,- Eur** dotácia z Bratislavského samosprávneho kraja – projekt a žiadosť spracovala starostka obce;
- ▶ **2 000,- Eur** dotácia z Bratislavského samosprávneho kraja – projekt spracoval Ing. Daniel Ďurďovič, aktívny poslanec OZ, žiadosť podala starostka obce;
- ▶ **28 600,- Eur** nenávratný finančný príspevok z Ministerstva investícií a regionálneho rozvoja – žiadosť k vyhlásenej výzve podala starostka obce.

Celkovo sme získali 46 947,22 Eur.

Jedna vec je získať peniaze a druhá strana je úspešne zrealizovať projekty, preto nám držte palce, aby sa vytýčené ciele podarili.

Finančné prostriedky sme okrem bežných výdavkov vynaložili aj na:

- ▶ **vynovenie priestorov ZŠ**, kde sme do tried kúpili nové linoleum, koberec do školského klubu a interaktívnu tabuľu pre deti v ZŠ,
- ▶ **zakúpenie nového sporáka a kombinovanej chladničky do MŠ**, nakoľko staré už doslúžili,
- ▶ na nový prehľadnejší a transparentnejší vzhľad **webstránky**,
- ▶ **Zakúpenie nového počítača na obecný úrad**,
- ▶ **Na osadenie dopravných zrkadiel** na neprehľadných miestach križovatiek v obci a na obnovu prechodov pre chodcov,
- ▶ **Na zakúpenie a inštaláciu solárneho merača rýchlosti** pri vstupe do obce z Dolných Orešian,
- ▶ **Na kúpu traktorovej kosačky** so zberným košom a na vysávač lístia,
- ▶ **Na likvidáciu zeleného odpadu**, ktorý obyvatelia nedokážu zlikvidovať doma a vyvážajú ho na súkromnú parcelu pod vinohradmi smerom do Častej,
- ▶ **Na novú pasportizáciu cintorína**, ktorá bude aj vo virtuálnej podobe zverejnená na webstránke obce,
- ▶ **Na vypracovanie chýbajúcej požiarnej projektovej dokumentácie** k územnému rozhodnutiu na projekt „Kanalizácia a ČOV v obci Doľany“,
- ▶ **Na odstraňovanie havarijných stavov**, napr. po víchrici, na zvýšené energie, na údržbu v obci a iné.

Máme za sebou:

- ▶ kontrolu z Regionálneho úradu verejného zdravotníctva, ktorý vydal súhlasné stanovisko na priestory ZŠ,
- ▶ kontrolu preventívnych prehliadok z Okresného riaditeľstva HaZZ SR,
- ▶ praktické preverenie akcieschopnosti hasičskej jednotky DHZO Doľany,
- ▶ prípravu Projektovej dokumentácie vrátane inžinierskych činností pre rekonštrukciu multifunkčného ihriska, ktorá bude môcť začať akonáhle na to získame z dotácií finančné prostriedky,
- ▶ verejné obstarávanie na projektovú dokumentáciu

na rekonštrukciu ZŠ,

- ▶ kontrolu dodržiavania BOZP A PO v obci.

Neustále pracujeme na:

- ▶ inžinierskych činnostiach súvisiacich s projektovou dokumentáciou „**Kanalizácia a ČOV v obci Doľany**“, nateraz nie je PD kompletná, čaká sa na jej dopracovanie pre SPP a ich súhlasné stanovisko,
- ▶ tom, **aby sme mali ukončené konanie na Okresnom úrade, odbor výstavby a územného plánovania, Bratislava vo veci Územného plánu, Zmeny a doplnky č. 2**, toho času sme požiadali vedenie ZMOR o ich pomoc.

Spoločne sme zrealizovali kultúrne a spoločenské podujatia:

- ▶ Jarnú brigádu „Poupratujme si dedinu“

- ▶ Divadelné predstavenie „Drápačky po 20-tich rokoch“
- ▶ „Vítanie Jari 2023“
- ▶ Uvítanie detí do života
- ▶ Návšteva dôchodcov z Bohdanoviec
- ▶ Stavanie mája 2023
- ▶ Deň matiek
- ▶ Návšteva maticiarov z Budmeríc
- ▶ Výlet členov Jednoty dôchodcov v Doľanoch do Budmeríc
- ▶ Deň matiek
- ▶ Púť k sv. Leonardovi
- ▶ Rozprávkový les
- ▶ Požehnanie viníc pri príležitosti sviatku sv. Urbana
- ▶ Deň otcov
- ▶ Cyrilo-metodský hold dolianskym osobnostiam

Dovoľte mi vyjadriť vám všetkým, ktorí ste sa zaslúžili o rozvoj v obci, za snahu, ochotu, za Váš čas, účasť, častokrát za vašu únavu, za to že podporujete šport, kultúru a spoločenský život v obci ÚPRIMNÉ A SRDEČNÉ POĎAKOVANIE.

Ďakovaní nie je nikdy dosť, tak osobitne vyjadrujem poďakovanie:

- členom hasičského zboru a pánovi Svíbovi, ktorí vykonávali náročné práce spojené s orezom a odvozom zeleného odpadu, osobitne treba poďakovať veliteľovi DHZ Paľovi Ješkovi za príkladný prístup
- členom hasičského zboru za prípravu a realizáciu podujatia „Stavanie mája“ a pánovi Petrovi Vrankovi za pomoc pri jeho stavaní,
- členom hasičského zboru za aktívne hliadky pri pretrvávajúcích dažďoch a horúčavách,
- členkám Jednoty dôchodcov za súčinnosť pri stretnutiach z iných obcí,
- pánovi Tiborovi Schwarzovi za bezplatnú a precíznu starostlivosť o trávnatú plochu „Plantovisko“,
- za neustálu bezplatnú prácu grafika, šéfredaktora, organizátora kultúrnych podujatí, dobrovoľníka, poslancu Daniela Ďurdoviča,
- poslancom a dobrovoľníkom za účasť na brigáde v Palkovičovom dome;
- všetkým občanom, ktorí sa podieľali na príprave podujatia „Cyrilo-metodský hold dolianskym osobnostiam“
- pánovi Franíkovi, ktorý operatívne riešil opravy v MŠ;
- mládeži a hasičom za účasť na podujatí „Dolany v Dolanech“ a ich príkladnú reprezentáciu na súťažiach;
- všetkým, ktorí sa staráte o verejné priestranstvo pred vašim domom, tým, ktorým život v obci nie je ľahostajný a aktívne participujete na vzájomnej pomoci, všetkým ktorí rešpektujete pokyny a nariadenia v obci.

starostka obce

Dolany v Dolanech

Aj tento rok sme sa 23. až 25. júna zúčastnili obľúbenej akcie Dolany v Dolanech. Podujatie pre všetkých Dolančanov z Čiech a Slovenska sa uskutočnilo v Dolanech u Jaroměře a bolo to naozaj perfektne zorganizované. Zabavili sa malí aj veľkí Dolančania, pretože bolo pripravených naozaj množstvo aktivít. Aj naša posádka sa zúčastnila všetkých súťaží a podarilo sa nám aj vyhrať:

2. miesto Požiarny útok ženy, 3. miesto Ťhanie požiarného vozidla muži, 3. miesto Strelba zo vzduchovky muži – Igor Guldan, 2. miesto Strelba zo vzduchovky ženy – Karin Fialová, 3. miesto Jazda na rodeo býkovi – Silvia Tomašovičová.

Budúci rok sa Dolany v Dolanech uskutočnia v Dolanech u Olomouce, a to v termíne 21. – 23. jún 2024. Bližšie Dolany k tým našim už nemáme, preto by sme boli naozaj veľmi radi, keby reprezentovať našu obec nás išlo čo najviac. Ak sa zúčastníte, určite nebudete ľutovať. Všetci sú tam úplne skvelí a milí a je tam veľa zábavy.

Natália Bednárovská

Vďaka Ti, človeče!

Za nami je prvý polrok a kolotoč kultúrnych, športových i spoločenských podujatí. Málokto si uvedomuje, koľko ľudskej sily, času a financií stojí tá-ktorá akcia, a že táto, v ich ponímaní samozrejmost, sa nezaobíde bez ľudí, ktorí bez nároku na odmenu organizujú, pripravujú a pomáhajú s obecnými podujatiami. Dávajú nám jednu z najcennejších vecí, ktorú majú – svoj čas.

Ťažšie obdobie dolieha na každého z nás, o to viac si ceníme a vážime ľudí, ktorí sú aktívni a darujú obci svoj čas a energiu. Je ich viac ako by sa mohlo zdať, pretože netúžia po obdive a uznaní, ale chcú urobiť život v obci pestrejším, lepším, no ich nenápadná mravenčia práca je často prehliadaná. Rád by som všetkým týmto ľuďom vyjadril veľké poďakovanie. Vďaka ti, človeče, za všetku tvoju pomoc a verím, že nás časom bude viac, ktorým záleží na tom, ako to v našej obci bude vyzerať.

A úplne na záver by som rád poďakoval pani starostke Katke Guldanovej za podporu kultúrnych a športových podujatí a pevne verím, že spoločnou prácou prispejeme k čo najväčšej spokojnosti – či už organizátorov, dobrovoľníkov a neposlednom rade i návštevníkov týchto podujatí.

Ďakujeme.

**Daniel Ďurdovič,
predseda Komisie kultúry, športu
a vzdelávania**

Vízie misie novej pani riaditeľky

V júni 2023 nastúpila do Materskej školy v Dolanoch po výberovom konaní nová pani riaditeľka, **Mgr. Adriana Cíferová**, ktorú mnohí poznáme z jej pôsobenia na ZŠ s MŠ v Častej, kde bola vo funkcii riaditeľky školy. V nasledujúcich riadkoch vám priblížime jej predstavu o ďalšom smerovaní výchovno-vzdelávacieho procesu v našej MŠ.

Jej víziou a misiou je:

vytvoriť miesto, kde centrom je dieťa a prostredie, do ktorého sa s radosťou vracajú deti i učitelia a partnersky spolupracujú rodičia. Chce pracovať na profesionalite svojho tímu a venovať sa individualite každého dieťaťa využívaním správnych pedagogických metód, ale hlavne s láskou a s ľudsky nastaveným prístupom. Pretože si myslí, že materská škola v Dolanoch má počtom detí rodinný charakter, výhodu krásneho prostredia pod Malými Karpatami, komunitu aktívnych rodičov a krásnych tradícií.

Hlavnými hodnotami jej misie je pracovať:

- so srdcom,
- kreatívne,
- spoločne,
- tímovo,
- partnersky,
- komunitne,
- bezpečne,
- zmysluplne,
- primerane náročne.

V prvom roku pôsobenia chce pozorovaním a rozhovormi s deťmi, učiteľkami, zamestnancami materskej školy, rodičmi, radou rodičov, radou školy a inými organizáciami v obci zistiť:

Čo už je v materskej škole vytvorené a s čím je spokojnosť? Čo ešte potrebujeme? Čo ešte urobíme? S čím začneme? Čo k tomu budeme potrebovať? Kto nám s tým môže pomôcť?

V školskom roku 2023/2024 budeme pracovať v nasledovnom zložení pedagogických a prevádzkových pracovníkov.

Mená vedúcich a ostatných zamestnancov, rozdelenie do tried:

Riaditeľka MŠ:	Mgr. Adriana Cíferová
Poverená riadením počas neprítomnosti MŠ:	Erika Mikovičová
Vedúca ŠJ:	Alena Veverková
Triedna učiteľka – 1. trieda najmladších detí (3 – 4 ročné deti):	Dagmar Vrbinkovičová
Učiteľka – 1. trieda najmladších detí:	Erika Mikovičová
Triedna učiteľka – 2. trieda najstarších detí (5 – 6 ročné deti):	Dominika Smutná
Učiteľka – 2. trieda najstarších detí:	Mgr. Adriana Cíferová
Upratovačka:	Hortenzia Križanová

HLAVNÉ A ČIASTKOVÉ CIELE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

- Hlavným cieľom výchovno-vzdelávacieho procesu je **hravou formou** rozvíjať a podporovať osobnostný rozvoj detí, ich jedinečnosť, zdravé sebavedomie a sebaistotu, rozvíjať zručnosti a schopnosti, pripraviť ich na život v spoločnosti a ďalšie vzdelávanie v ZŠ.
- Dopriať všetkým deťom dostatočne dlhú a podpornú adaptáciu a nadviazanie sociálnych kontaktov.

Vo výchovno-vzdelávacom procese v šk. roku 2023/2024 pracovať na nasledovných cieľoch:

- Dodržiavať výchovné pôsobenie tried stanovovaním zrozumiteľných a jasných pravidiel. **(Nadväznosť tried).**
- Rešpektovať rozdielne osobitosti a výchovno-vzdelávacie schopnosti, zručnosti, potreby detí, akceptovať jedinečnosť dieťaťa, diagnostikovať jeho silné stránky - využívať ich na napredovanie dieťaťa. **(Rešpektovať individualitu dieťaťa).**
- Podieľať sa na vytvorení harmonického – radostného, priateľského, pokojného prostredia pre dieťa, priaznivej socio-morálnej klímy, hľadať a rozvíjať v deťoch kladné morálne vlastnosti, zdôrazňovať výnimočnosť jedinca a každodenným pôsobením vytvárať kladný vzťah detí k deťom, dospelým. **(Vytvárať pokojné prostredie).**
- Vnášať do kolektívu ohľaduplnosť, nesebeckosť, spoluprácu detí, využívať metódy akceptácie, empatie stimulujúce socio-morálny rozvoj a pomôcť deťom tak budovať kladné medziludské vzťahy, sebakontrolu, potláčať prejavy detského negativizmu. (Používať sústavu metód na stimulovanie socioemocionálneho a sociomorálneho rozvoja. **(Rozvíjať empatické cítenie a eliminovať egoizmus).**
- Vo výchove uplatňovať zásadu láskavosti, dôslednosti a trpezlivosti, poskytovať deťom citovú oporu, vyjadrovať empatiu a rozvíjať ju tak aj u dieťaťa. **(Trpezlivosť a dôslednosť zamestnancov).**
- Postupne zavádzať prvky Montessori pedagogiky v 2. triede.
- Zaviesť bilingválne učenie angličtiny v priamej činnosti u starších detí.
- Využívať ľudové tradície Dolian a vnášať ich do vzdelávacieho procesu.
- Podporovať zážitkové a bádateľské učenie.
- Z začať tvoriť komunitu rodičov a priateľov materskej školy.
- Orientovať materskú školu na učenie sa pre život, zo života, o živote.
- Vytvoriť pozitívnu klímu na pracovisku.
- Pravidelná konštruktívna komunikácia s rodičmi našich detí.

Veríme, že spoločne sa nám naše ciele podaria naplniť. Budeme sa tešiť návrhom na zlepšenie činnosti materskej školy ako i každej dobrej myšlienke na spoluprácu a pomoc.

Vaša materská škola 😊

Ako nám „Kožkári“ robia škrt v rozpočte

Všetkým nám je známy chriplavý hlas z rozhlasu z aut „Kožkárov“, ktorí nám sľubujú odkúpenie železa, elektrospotrebičov, autobaterií, či iného pre nich zhodnotiteľného odpadu. V minulosti rodičia strašili nezbedné deti, že ich zoberie „Kožkár“. Deti sa pri monotónnom, nepríjemnom hlase rozutekali vždy opačným smerom, aby ich nedajbože „Kožkár“ nevzal. Tie časy sú už za nami, ale obava z „Kožkárov“ zostala, pretože neregistrovaní „zberatelia“ nám robia šarapatu v obecnom rozpočte.

Prečo?

Recyklovateľný odpad, ktorý zberatelia vezmú z priedomí vašich domov sa neevduje ako „dobrý“ recyklovateľný odpad v obci, ale pripíše sa tento „dobrý odpad“ tej obci, v ktorej „zberateľ – Kožkár“ má trvalý pobyt. Rovnako tak, by sa našej obci pripísal tento odpad, ak ho obyvateľ Dolian odvezie na skládku v Dubovej alebo do Budmeríc, odkiaľ na náš OÚ zašlú potvrdenie o odkúpení odpadu od Vás. V prípade, že sa Vám elektro-odpad nechce odvieť do kontajnera na stojisku, ale položíte ho pred dom, obec príde o potvrdenie o množstve „dobrého odpadu“.

Týmto konaním sme dosiahli to, že naša obec má spomedzi všetkých obcí v rámci Mikroregiónu Červený kameň najnižšie percento triedenia odpadu, čo má podstatný vplyv na určenie poplatku za tonu uskladnenia (zlého) komunálneho odpadu na skládke. Žiaľ je nutné poznamenať, že naša obec platí za tieto služby najviac spomedzi všetkých okolitých obcí.

O aké financie ide?

Do 50% je za tonu uloženia odpadu suma **18 Eur** (Doľany)

Nad 50% je za tonu uloženia odpadu suma **15 Eur** (Častá)

Nad 60% je za tonu uloženia odpadu suma **11 Eur** (Píla)

V roku 2022 sme vyprodukovali 189,550 t komunálneho odpadu (KO) a za jeho uloženie sme zaplatili 3 411,90 Eur v porovnaní, napr. s obcou Píla, ktorá by za rovnaké množstvo KO uhradila 2 085,05 Eur, čo je o 1 326,86 Eur menej!

Niektorí občania nemajú možnosť odvozu **železného odpadu** na zberný dvor, a tu je na mieste možnosť vývozu prostredníctvom OÚ, treba nás len kontaktovať: **oudolany@dolany.sk** alebo **0336499113**.

Tento odpad by sme zbierali 2x do roka, získané prostriedky by boli použité na verejnoprospešné účely v obci. Aj touto cestou zvýšime množstvo vyseparovaného odpadu a ušetríme na vysokých poplatkoch za skladovanie tuhého komunálneho odpadu.

starostka obce

Z HISTÓRIE

Keď handrári prišli do dediny...

... to bola voľakedy veľká udalosť. Prinesené staré oblečenie – handry vymieňali za všakovaké lacné drobnosti – guľôčky, korálky a podobne. Tento „obchod“ bol značne nevýhodný pre majiteľov starého textilu. Už vtedy sa vedelo, že odpad je surovina, ktorá má svoju hodnotu a bolo treba zakročiť. Vtedajší národný podnik Zberné suroviny pripravil zberové akcie po dedinách. A ako taká akcia prebiehala v roku 1958 v Dolanoch? To si priblížime v nasledujúcom článku.

Výkup starého textilu v Dolanoch v roku 1958 (zdroj: Surovinár 11/1958)

Dva-tri dni pred termínom výkupu navštívil Dolany pracovník Zberných surovín, ktorý zberovú akciu prejednal so zástupcami ľudovej správy. Krátko nato sa v miestnom rozhlase vyhlásil presný termín. Pracovník Zberných surovín potom osobne navštívil niektorých občanov, aby ich informoval o dôležitosti tejto suroviny. V určený deň skoro ráno prišlo do

obce auto s výmenným riadom – ľudia si totiž staré handry mohli vymeniť za hrnčeky, hlboké taniere, misy a iné praktické veci. Mohutný hlas vykupovača znel z horného po dolný koniec: „Handry – handry“. Ľudia sa hrnuli k autu s batohmi naplnenými starým textilom i doplna naloženými fúrikmi. Všetko sa odvážilo na ručnej váhe a podľa hmotnosti si potom každý mohol

vybrať, čo sa mu najviac pozdávalo. Vykupovač musel byť trpezlivý, ľudia preberali tovar, mnohokrát žiadali produkt vo vyššej hodnote, než akú mali ich prinesené staré handry. Ale i tak podnik zhodnotil akciu ako úspešnú a obyvatelia si túto možnosť výmenného obchodu pochvalovali tiež.

Z dnešného pohľadu milá spomienka zaujala jednou vecou, a to bojom proti všelijakým „lacným Jožkom“, vykupovačom a zberačom – zvýšením atraktivity ponúkaného tovaru ako protihodnoty za triedený odpad zo strany vtedajšieho národného podniku Zberné suroviny. V dnešnej dobe totiž reálna protihodnota pre jednotlivca ako motivácia lepšieho triedenia odpadu sa, okrem „dobrého pocitu“, bohužiaľ, limitne blíži k nule.

Daniel Ďurďovič

Návšteva JDS z Bohdanoviec

V pondelok 24. apríla 2023 k nám zavítali milí hostia z Jednoty dôchodcov Slovenska (JDS) z Bohdanoviec. Členky našej miestnej organizácie JDS na čele s predsedníčkou Ankou Tomašovičovou a so starostkou obce Katarínou Guldanovou sprevádzali návštevníkov po Dolanoch. Veríme, že si túto návštevu užili a cítili sa u nás dobre.

Prosba o pomoc, súčinnosť a podieľanie sa na vytvorení pietneho miesta

Dovoľte mi sprostredkovať vám prosbu, ktorá bola doručená na obecný úrad:

„Obraciam/-e sa na Vás ako na vlastníka a správcu miestneho cintorína v Dolanoch a Domu smútku, s úprimnou prosbou o pomoc, súčinnosť a podieľanie sa na projekte: „Vytvorenie pietneho miesta pre NENARODENÉ DETI...“ v areáli cintorína.

Vzhľadom na úpenlivú túžbu nás mamičiek a oteckov, ktorým nebolo dopriate svoje dieťaťko držať živé v náručí. Súčasne pre potrebu uctiť si naše deti, ktoré sme ako budúce mamičky nosili pod srdcom, hoci len krátky čas, a ktoré boli našou nedeliteľnou súčasťou od začiatku ich počatia. Prosíme o Vašu pomoc, pri vytvorení, pre nás tak potrebného pietneho miesta, kde sa môžeme ako rodičia na chvíľu v tichu a pokoji zastaviť, zaspomínať, zapáliť sviečku a pocítiť prítomnosť našich anjelikov... Pevne verím, že spoločne vytvoríme krásne spomienkové miesto pre všetkých, ktorí potrebujú zahnať ten nekonečný smútok zo straty dieťaťka. Bližšie skutočnosti, resp. údaje o plánovanom vytvorení miesta podľa potreby včas oznámime a prípadne dokumentačne doložíme.

Ďakujem-e vopred za Vašu akúkoľvek pomoc v predmetnej veci, resp. podanie písomnej informácie postupu vo veci zo strany obce Dolány.

Zuzana Jurčovičová“

Poslanci obecného zastupiteľstva schválili na dňa 27.6.2023 „Zriadenie pietneho miesta pre nenarodené deti“ a spoločne s pánom farárom určia miesto na pozemku obce. Obec však nemá na podobný účel vyčlenené finančné prostriedky, a preto si touto formou dovoľujem osloviť najmä podnikateľov v našej obci, ale aj každého z vás, ktorí rovnako zdieľate túto potrebu o možnosť získania finančnej podpory na tento projekt, ktorý sa bude realizovať prostredníctvom fyzických osôb v zastúpení pani Zuzky Jurčovičovej, ktorej je možné priamo finančnú podporu zaslať na číslo účtu: **SK62 1100 0000 0026 1970 7682** s uvedením variabilného symbolu: **5012023**, a ktorá bude zároveň viesť evidenciu výdavkov a po realizácii projektu predloží všetkým prispievateľom informáciu o čerpaní finančnej podpory. Za prejavenu priazeň vopred za všetkých prosiacich rodičov ďakujem.

starostka obce

Okienko zo života farnosti Doľany

Jar a začínajúce leto v plnej kráse vystriedali zimu. V našom okienku Vás budeme opäť informovať o významnejších farských a verejných aktivitách od Veľkej noci do mesiaca augusta 2023, do ktorých sa pod vedením VDP. farára Mgr. Jána Bučeka, opäť aktívne zapájali aj členovia Synodálneho tímu farnosti Doľany (STFD) v účinnej spolupráci s obcou Doľany.

Pán Boh zaplať - všetkým ďakujeme:

- ▶ **Veľkú noc** - 08. až 10.04. 2023 ako najväčší kresťanský sviatok tvorili tradičné liturgie, obrady, sv. omše a najmä vnútorná radosť veriacich zo zmrtvýchvstania Krista,
- ▶ **Nedeľa Božieho milosrdenstva 16.04.2023** - sv. omša s požehnaním obrazov Božieho milosrdenstva a popoludňajšia pobožnosť,
- ▶ **Misijné zrnko detí (MZD) Doľany** pod vedením manželov Jozefa a Márie Gregorových nadviazalo v sobotu 15.04.2023 priateľstvo a spoluprácu s MZD Smolenice vykonaním prvej návštevy v Smoleniciach (sv. omša, prehliadka zámku, spoločné posedenie s občerstvením). Ďalšia návšteva bude u nás v Doľanoch,
- ▶ **I. stretnutie STFD** - 26.04.2023 o 19.00 hod. v prístavbe kostola malo vo svojom programe o.i. prípravu a organizáciu púte v úzkej spolupráci s obcou Doľany v.z. prítomnej Mgr. Kataríny Guldanovej, starostky obce Doľany. Jednotlivé úlohy boli už tu konkrétne stanovené a rozdelené s tým, že sa zaznamenali aj zápisnične a do konania samotnej púte konkretizovali a upresňovali (osobne, telefonicky, mailom...).
- ▶ **Slávnosť Svätého Jozefa, robotníka 01.05.2023** - po rannej sv. omši 08.00 hod.sa veriaci presunuli k Obrázku sv. Jozefa (pri Nemčekoch), kde bola vykonaná pobožnosť so skromným agapé,

- ▶ **Slávnosť sv. Floriána, patróna hasičov** - 04.05.2023 konaná v kaplnke sv. Floriána na kostolíku tvorila sv. omša a loretánske litánie vonku pri kaplnke Lurdskej Panny Márie s májovými piesňami,
- ▶ **Máriina légia** - 08.05.2023 slávnosť ACIES v kostole Povýšenia Svätého kríža v Budmericiach organizovaná Pezinskou kúriou Máriinej légie (Ľudmila Lechovičová a spol.) so sv. omšou o 09.30 hod. v duchu zasvätenia P. Márii „*Som celý Tvoj, moja kráľovná, moja Matka a všetko, čo mám, je tvoje...*“,
- ▶ **Celodenná farská poklona 09.05.2023** - ranná a večerná sv. omša, 12.00 hod. májová pobožnosť a 15.00

hod. modlitba Korunky Božieho milosrdenstva,

- ▶ **Púť miništrantov PUMIN Bratislavskej arcidiecézy 13.05.2023 v Šaštíne**, organizovaná za farnosť Doľany VDP. farárom Mgr. Jánom Bučekom na sviatok Fatimskej Panny Márie, so zaujímavým a pekným programom v duchu myšlienky: „*Učiteľ, kde bývaš?*“ „*Podľa uvidíš...*“ - sv. omša, hry, šport a adorácia,
- ▶ **Deň matiek 14.05.2023** - všetkým mamám a starým mamám aj za farnosť Doľany dodatočne zo srdca blahoželáme k ich krásnemu sviatku,
- ▶ **Púť k úcte sv. Leonarda 21.05.2023**

Už cca 2 týždne pred púťou boli organizované a postupne vykonané viaceré upratovacie brigády dobrovoľníkov - na kostolíku, jeho okolí a cintoríne - exteriér + interiér. Pódium postavili (aj potom rozobrali) ochotní a šikovní muži (o.i. Vladimír Vranko, Peter Demovič, výzdoba Irenka Schwarzová, pani kostolníčka s tímom dobrovoľníkov).

„Domáca“ púťová slávnosť začala už v sobotu večer 20.05.2023 o 18.00 hod. sv. omšou, krížovou cestou na Kalvárii a záverečnou pobožnosťou v kostolíku sv. Leonarda. V nedeľu bola hlavná púť. Celú slávnosť zabezpečoval tím technikov pod vedením Mariána Kičina. Video a fotodokumentáciu Ing. Rudolf Zajíček, Ing. Jozef Krchnák, PhDr. Peter Mariani a ďalší. Zorganizovaný sprievod duchovných otcov s asistenciou, veriacich so spevákmi, hasičmi DHZO Doľany, DH Doľančanka a krojovanými deťmi i mládežou sa pohol cca po 10.15 hod. od kostola na kostolík. Už pred príchodom sprievodu sa kostolík za krásneho slnečného počasia postupne zapíňal množstvom pútnikov z blízkeho i vzdialenejšieho okolia vrátane veriacich zo Sološnice. Hlavným celebrantom bol páter benediktínov zo Sampora (mestská časť Sliacha) Michal Mária Kukuča. Hostom VDP. farár Mgr. Vladimír Banský zo susednej farnosti Častá. Naš VDP. farár Mgr. Ján Buček po úvodnom privítaní hostí a pútnikov vecne a zaujímavo priblížil historický pohľad na osobnosť a život sv. Leonarda. Sv. omšu doprevádzali tóny nielen DH Doľančanka pod vedením Ing. Vladimíra Schwarza, ale aj krásne piesne a súzvuk hlasov nášho dolianskeho spevokolu pod vedením Mgr. Stanislavy Oravcovej. Páter Michal Mária Kukuča predniesol peknú a poučnú homíliu (kážeň) s osobitným zameraním na sv. Leonarda. Po nedeľných oznamoch vystúpila najskôr za obec Doľany starostka Mgr. Katarína Guldanová s privítacím a úprimným príhovorom. Potom za farnosť Doľany JUDr. Ida Konopová, PhD. a na záver pani starostka obce Sološnica Anna Čermáková, ktorá prítomných veriacich srdečne pozvala na výmennú tradičnú púť do Sološnice k úcte Božského Srdca Ježišovho 18.06.2023. Nasledovalo slávnostné požehnanie so záverečnou pápežskou hymnou V sedmobrežnom kruhu Ríma. Z miesta konania sa odchá-

dzalo (s krátkym zastavením duchovných otcov v kostolíku sv. Leonarda) opäť v organizovanom sprievode za spevu náboženských piesní smerom dolu ku kostolu. Tu sa do jedného útvaru zhromaždili hasiči a hrala DH Doľančanka. Na námestí pred kostolom bolo pútnikom podávané rôzne občerstvenie (kapustnica od rod. Jakubčíkovej Doľany, jej prevoz zabezpečil JUDr. Jan Demovič, rôzne a super výrobky z Pekárne Častá manželia Vadovičovi, pagáčiky, od domácich gazdiniiek – slané pečivo, obložené chlebíčky, zákusky, finančný dar a dobré víno od miestnych vinárov, nealko nápoje atď). Občerstvenie podávali vo farskej garáži dve ochotné dôchodkyne Anička Tomašovičová, predsedníčka JD Doľany a Vierka Mruškovičová, členka JD Doľany spolu s dobrovoľným šikovným obslužným personálom. Obec Doľany zabezpečila sety a tak sa mohli hostia pokojne usadiť a zajesť si. Obed pre duchovných otcov, ktorý pripravila Ľudmilka Lechovičová, naša kostolníčka, bol podávaný na fare. Nálada na kostolnom námestí bola veselá nielen kvôli chutnému občerstveniu, krásnemu počasiu, ale najmä z duchovného zážitku z púte a radosti zo stretnutia s rodinou a priateľmi. Pred budovou farského úradu ozdobeného novým pekným oplotením, si našli svoje aj deti v troch predajných stánkoch, či potom dolu pri Hasičskej zbrojnici na kolotočoch.

Keď by som mala ohodnotiť tohtoročnú púť známkou a to z mnohých aspektov, bez pochyby by to bola jednotka! Sv. Leonard, patrón náš premilý, vie robiť mnohé divy. Určite aj na jeho príhovor veriaci a občania Dolian (i mimo Dolian) otvorili svoje srdcia, prejavili dobrú vôľu, ochotu, šikovnosť a štedrosť. Takže to ne-

mohlo dopadnúť inak, ako dopadlo. Skrátka výborne! Všetkým Vám, ktorí ste sa akoukoľvek formou zapojili do tohtoročnej púte, patrí úprimná vďaka – Pán Boh zaplať.

- ▶ **Slávnosť sv. Urbana** – nedeľa 28.05.2023 o 17.00 hod. pri kaplnke vo vinohradoch pozostávala o.i. z pobožnosti s požehnaním úrody, po ktorej miestni vinári pripravili aj tento rok chutné občerstvenie. Nechýbala dobrá nálada a spev Doľančanov.
- ▶ **Mesiac jún je mesiacom úcty Božského Srdca Ježišovho**, ktorému sa aj v našej farnosti konali a konajú sv. omše a pobožnosti. Tak tomu bolo aj tento rok.
- ▶ 04.06.2023 sme mali po náležitej duchovnej príprave v našej farnosti peknú **slávnosť 1. svätého prijímania**, ktorú prijalo 7 detí. Kostol bol nádherne vyzdobený a srdiečka 4 dievčat a 3 chlapcov ešte viac...
- ▶ 08.06.2023 bola - PBZ bez dažďa - dôstojná slávnosť **Najsvätejšieho Kristovho Tela a Krvi** (Božie Tela) – kňaz s asistenciou, DH Doľančanka, speváci, krojované a prvoprijímajúce deti, veriaci. Po sv. omši začala eucharistická procesia od kostola po dom Jozefa Schmidta so štyrmi peknými oltárikmi (A. Vároš, J. Schmidt, M. Prísečan a fara). Ďakujeme pekne – PBZ všetkým, ktorí sa slávnosti zúčastnili a pomohli akoukoľvek formou.

- ▶ 13.06.2023 sme mali ďalšiu milú slávnosť. Po večernej sv. omši sme blahoželali a ďakovali nášmu **VDP. farárovi k jeho striebornému 25. výročiu kňazstva** s príhovormi a vecnými darmi, po ktorej bolo super pohostenie na Vína z mlyna. Blahoželáme mu aj cestou Dolanských novín.
- ▶ 18.06.2023 bola absolvovaná **tradičná výmenná púť k úcte Božského Srdca Ježišovho v Sološnici**. Slávnostná sv. omša o 10.30 hod. na námestí pred kostolom bola duchovne i ľudsky hodnotná. Po nej nasledovala eucharistická procesia v dedine. Farníci z Dolian a okolia prišli na sološnickú púť nielen spoločným autobusom (organizátorka Ľudmilka Lechovičová), ale o.i. individuálne autami a na bicykloch. Za farnosť Doľany bol prednesený aj pozdravný príhovor.
- ▶ Pripájame ešte dve srdečné pozvania na tieto podujatia: Slávnosť sv. Anny pri kaplnke sv. Anny 26.07.2023 a Púť k Nanebovzatiu P. Márii 13.08.2023 na Červenom Kameni.

V závere Vám chcem popriať požehnané leto a šťastné dovolenky, našim deťom, mládeži a pedagógom za slúžený oddych po skončení šk. roka 2022/2023. Nech nás Pán Boh všetkých chráni a pomáha...

JUDr. Ida Konopová, PhD., koordinátorka STFD

Tipy na výlety

V tomto čísle Doľanských novín vám prinášame dva tipy na výlety, vďaka ktorým si môžete spestriť voľný čas. Spestrite si víkend či prázdniny návštevou Malokarpatského múzea v Pezinku a pozrite si novú zážitkovú expozíciu alebo sa vyberte na nové miesto s krásnymi výhľadmi na Malé Karpaty.

Klárin lis - skutočný príbeh o slzách šťastí a víne

V Malokarpatskom múzeu v Pezinku majú od tohto roka veľkú novinku. Jej názov je Klárin lis - skutočný príbeh o slzách, šťastí a víne. Ide o emotívny príbeh vinára Jozefa Janáča z Dolných Orešian, ktorému sa napriek nepriazni osudu podarilo napokon uspieť a nájsť svoje šťastie. K tomu mu pomohla dcéra Klára a miestny tesár Leonard Dobšovič, ktorý mu zhotovil majstrovský vinohradnícky lis. Ten mu pomáhal dorobiť vynikajúce vína. Veľmi originálna je forma prezentácie tohto príbehu. Osobne ho rozpráva Jozef Janáč, ktorého stvárnil slovenský herec Marko Igonda. Na dvoch veľkých obrazových plochách sa rozohrá strhujúce predstavenie, na konci ktorého

vystúpi z tieňa nemý svedok týchto udalostí - vinohradnícky lis z roku 1859. Ten naozaj patril Janáčovi a bol vyrobený Leonardom a Gašparom Dobšovičom. Dnes je zbierkovým predmetom múzea a súčasťou najväčšej kolekcie historických vinohradníckych lisov v Európe. Silu deja podčiarkuje fakt, že základ príbehu stojí na skutočných udalostiach a osobách. Múzeum vyzerá zvonku nenápadne, ale počas návštevy zistíte, že je naozajstným zážitkom. Okrem tejto novinky si viete pozrieť aj expozície Príbeh vína a Dejiny vinohradníctva a vinárstva v Malých Karpatoch, vďaka ktorým sa dozviete veľa informácií o histórii vinohradníctva a vinárstva v našom regióne. Viac informácií: www.muzeumpezinok.sk

Foto: www.muzeumpezinok.sk

Orlie skaly

Cez obec Šterusy, ktorá sa nachádza za obcou Chtelnica, vedie náučný chodník na prírodnú rezerváciu európskeho významu Orlie skaly. Orlie skaly nie sú veľkým kopcom, majú len 420 m. n. m., ale zato očaria svojimi krásnymi výhľadmi. Náučný chodník začína v obci Šterusy pred obecným úradom. Ďalšími zastávkami sú Rebro, Sprosná a nakoniec Orlie skaly. Trasa má

5,5 km a prevýšenie 220 m, takže nejde o náročnú turistiku, skôr o príjemnú prechádzku. Ak by ste sa chceli vybrať aj s menšími deťmi, odporúčame zaparkovať na konci obce a začať prechádzku až zastávkou č. 2 - Rebro. Ak ste v našom okolí pochodili už veľa malokarpatských kopcov, skúste navštíviť Orlie skaly. Ak by ste mali záujem o väčšiu turistiku, trasa sa dá predĺžiť a môžete navštíviť napríklad prírodnú pamiatku Veľkú pec, ktorá je významným archeologickým a paleontologickým náleziskom. Viac informácií: www.sterusy.sk

Natália Bednárovská

Víchrice v Doľanoch...

V našej „doline pod Karpatami“ si pomaly musíme zvyknúť na nemalé vyčítanie počasia. Teraz nedávno 7. júna uplynulo 12 rokov od katastrofálnej povodne, ktorá zmenila náš pohľad na vodný živel. Tento rok sa nám v plnej sile predviedla v sobotu, 11. marca 2023, víchrice. Zažili sme veľmi nepríjemné veterné a nebezpečné ráno a celé predpoludnie. Silný vietor preveril odolnosť našich striech, záhrad a všadeprítomného okolitého lesa. Najstarší obyvatelia obce si takéto výkyvy počasia nepamätajú. V ten deň sa z hôr nevalila voda, ale strašidelný hluk, ktorý spôsoboval vietor a niesol sa celým údolím. Následne sme museli opravovať viacerí strešnú krytinu na svojich domoch a bola poškodená aj strecha základnej školy. Všetkým Doľančanom blízke a známe cieľové stanovisko každoročnej Turistiky pre všetkých potrebovalo tiež odstrániť spadnutý strom vplyvom vetra, ktorý poškodil oplotenie predmetného pozemku. Víchrice neobišla ani okolie kostolíka v blízkosti kaplnky Panny Márie. Nuž príroda nám dáva jasne najavo, v čom je jej sila a ako sme voči nej úplne bezmocní. Dúfajme a držme si palce, že sa to nebude často opakovať, minimálne nie v takej intenzite ako naposledy.

Zuzana Jurčovičová

Ompitálsky lexikón

Každý z nás sa už určite stretol s názvami, menami, tradíciami, ktoré sú neodmysliteľne spojené s našou obcou. Pomenovania často bežné, že sa nezamýšľame nad významom. Preto je tu tento abecedný lexikón ompitálskych názvov a mien, v ktorom sa možno niečo naučíme, na niečo si spomenieme, niečo si objasníme. V každom čísle novín budú predstavené názvy alebo mená na jedno písmeno v abecednom poradí.

► Nádritek

vak z plachty uviazaný na chrbte

► Nápoky

naschvál

► Náton

kláť na kálanie dreva

► Nebling Ján

Do farnosti Dolány prišiel za farára v roku 1786. Juraj Fándly o ňom píše a vyzdvihuje ho vo svojej historickej práci o Dolánoch. Hovorí o ňom ako o modernom kňazovi, ktorý vyučuje ľudí, stará sa o chrám a pod.

► Obecná knižnica

po prvýkrát sa spomína v roku 1927. Po 2. svetovej vojne sa začala rozširovať, ale nachádzala sa len na chodbách školy.

► Ocásky

vrkoče

► Ocasné

malý peniaz, ktorý si pýtali deti od kupujúceho pri predaji dobytka

► Odvody

asentírka - odchod mládencov na vojenčinu, väčšinou chodili na odvod do Trnavy.

► Ochotnícke divadlo

Ochotnícke divadlo v Dolánoch vzniklo po prvej svetovej vojne, na základe učiteľa Karola Lehotaya, ktorý bol organizátorom, režisérom, ale aj výtvarníkom tohto divadla. Hrávali sa hry náučné, ale aj z prostredia dedinského ľudu a mali ich radi diváci aj ochotníci. Divadlo sa hrávalo v škole. V roku 1932 sa ujal divadelného krúžku Elemír Tichý. Divadlo sa hrávalo väčšinou cez Vianoce alebo cez Veľkú noc. O pár rokov neskôr sa repertoár

hier rozšíril, niekedy si hry vymýšľali aj sami. Divadlá nehrali len dospelí, ale aj deti.

► Okov

stará miera - 56,6 litra

► Omachlo

neupravená žena

► Ompitál

názov Ottenthal bol poslovenčený na Ompitál. Názov však môže byť odvodený od rodového mena Ompudovcov, ktorí v našom regióne boli významnou šľachtickou rodinou.

► Opat zásterku

uviazať zo zásterky vak na páse

► Oringle

náušnice

► Ottenthal

prvá zmienka našej obci je z roku 1390, kedy mala názov Ottenthal. V preklade z nemčiny to znamená Ottovo údolie podľa mena cisára Otta II., ktorý vládol v našich krajoch a poslal sem bavorských Nemcov.

Natália Bednárovská

Jozefovský výstup na Godovu skalu

KST Dolány zorganizoval na nedeľu **19. apríla 2023** tradičnú turistickú akciu.

Doľanský šípkový turnaj 24.6.2023

Máme za sebou ďalší turnaj s veľkým počtom zúčastnených hráčov (37). Víťazom sa stal Marián Bodor, ktorý zdolal vo finále Rudolfa Izakoviča jednoznačne 4:0. Cenu za prvú hodenú 180ku si tiež prevzal víťaz turnaja. Najďalej z Doľančanov sa prebojovali Jozef Vandák a Ján Adámek, ktorý podľahli svojim súperom vo štvrtfinále.

Skupina A

Juraj Špoták	12
Ján Vandák	9
Martin Braniš	6
Jozef Wenchich	3
Lukáš Bielik	0

Skupina C

Richard Psota	12
Jozef Vandák	9
Vladimír Jaroš	3
Patrik Šurina	3
Dušan Michalkovič	3

Skupina E

Marián Bodor	12
Tomáš Oravec	6
Lukáš Schmidt	6
Adam Hrdlička	6
Marek Klein	0

Skupina G

Daniel Rábara	6
Miloš Rogel	6
Kristián Šimonovič	6
Tomáš Šurina	0

Skupina B

Ján Adámek	12
Alexandra Jarolímová	9
František Bednarovský	3
Marián Ješko	3
Marián Antalík	3

Skupina D

Peter Macko	9
Denis Nadaský	9
Juraj Rusnák	9
Pavol Šurina	3
Tomáš Kucman	0

Skupina F

Rudolf Izakovič	9
Peter Palkovič	6
Frederik Braniš	3
Jakub Peško	0

Skupina H

Dominik Oravec	6
Matúš Miko	6
Rastislav Tomčo	3
Ladislav Braniš	3

* 3 body za výhru

Osemfinále

Dominik Oravec 2:3 **Jozef Vandák**
Juraj Špoták 3:1 Miloš Rogel
Rudolf Izakovič 3:0 Tomáš Oravec
Richard Psota 3:0 Matúš Miko
Ján Adámek 3:1 Ján Vandák
 Daniel Rábara 0:3 **Denis Nadaský**
Peter Macko 3:2 Peter Palkovič
Marián Bodor 3:0 A. Jarolímová

Štvrtfinále

Juraj Špoták 3:0 Jozef Vandák
Rudolf Izakovič 3:1 Richard Psota
Denis Nadaský 3:0 Ján Adámek
 Peter Macko 0:3 **Marián Bodor**

Boj o 3.miesto

Juraj Špoták 0:3 **Denis Nadaský**

Finále

Rudolf Izakovič 0:4 **Marián Bodor**

Semifinále

Rudolf Izakovič 3:2 Juraj Špoták
 Denis Nadaský 2:3 **Marián Bodor**

O smetiach a ľudoch

V sobotu 25. marca 2023 sa konala obecná brigáda s názvom „Upracme si dedinu“, ktorej sa zúčastnili mnohí naši spoluobčania. Počas tejto brigády bol povolený vývoz biologicky rozložiteľného odpadu na kopy pod vinohradmi smerom na Častú. Niektorí však nerešpektovali pokyny a nosili buď iný druh odpadu, ktorý potom komplikoval spracovanie a odvoz dohodnutého typu odpadu, alebo nosili a možno ešte aj nosia naďalej na toto miesto ďalší odpad. Pripomínáme, že pozemok, na ktorý si ľudia zvykli vyhadzovať odpad, je súkromný, a platí tam **prísny zákaz sypania smetí!** V prípade nerešpektovania tohto zákazu sa bude postupovať v zmysle zákona. **(red)**

Vierka - žena „na všetko“...

V tomto čísle Dolanských novín sme sa rozhodli urobiť rozhovor s **Vierkou Mruškovičovou**, rod. Horeckou, ktorá je už roky aktívna nielen vo svojej rodine, ale aj dedine.

Vierka, najskôr by som Ťa požiadala o stručnú a vecnú charakteristiku Tvojej či Vašej rodiny.

Narodila som sa 04.05.1953 v Dolanoch manželom Stanislavovi Horeckému a Jarmile Horeckej, rod. Krchnákovej. Detstvo do 6 rokov sme prežili v dome starých rodičov Jána a Agneši Horeckých. V r. 1959 sa narodila sestra Mária a potom sme sa presťahovali do nového domu, ktorý si rodičia postavili v dolnej časti dediny. V r. 1961 sa narodila druhá sestra Jarmila. Detstvo bolo z môjho pohľadu krásne a preto naňho rada spomínam. V r. 1973 som sa vydala za Františka Mruškoviča, s ktorým sme mali a s láskou vychovali 3 deti – synov Mareka, Pavla a Petra.

Prejdem na ďalší list Tvojej knihy života - zamestnanie, práca (kde si pracovala, v akej pozícii, na ktoré z nich najradšej spomínaš a prečo?)

Pracovala som najskôr ako predavačka v predajni Lahôdky v Trnave, 3 roky v Potravinách Dolány ako vedúca predavačka. V r. 1983 som išla na materskú dovolenku (MD) so synom Petrom. Po 3-ročnej MD som pracovala v Protetike Častá. Od r. 1989 v Účelovom zariadení SNR Častá-Papiernička ako chyžná – pomocná sila. V Papierničke som pracovný pomer skončila odchodom do predčasného starobného dôchodku. Súbežne som však ako dôchodkyňa ešte pracovala v Národnom ústave srdcovocievnych chorôb v Bratislave a potom aj v Trnave v reštaurácii Maxim. Na ktoré zamestnanie najradšej spomínam a prečo? Všade bol styk s ľuďmi, niekde aj s vyššie postavenými. Ale každá práca mala svoje špecifiká a čaro.

Ktoré etapy Tvojho života hodnotíš pozitívne? Teda ako dobré a veselé a naopak, ktoré negatívne ako horšie a smutné?

Pozitívne etapy môjho života, dobré a veselé? Keď deti boli ešte malé a keď sme sa ako rodina osamostatnili. Potom prišiel na svet tretí syn, i keď manžel dúfal, že to bude dievča. Už sme mali po väčších starostiach, dom bol postavený a mohli sme sa synom viac venovať.

Negatívne, teda horšie obdobie? Bolo ho viac ako toho veselého. V r. 2005 nečakane zomrel manžel, v r. 2009 po ťažkej chorobe mama. V r. 2010 som ja prekonala vážne ochorenie, ale s pomocou a ochranou Božou a blízkych bez vážnejších dôsledkov. V r. 2018 zomrel otec a najväčšia rana prišla 23.12.2021, keď zomrel syn Pavel... (...ale ako sa hovorí, koho Pán miluje, toho krížom navštevuje, ale takým, aký unesie...).

Napriek prežitým problémom a ťažkostiam, zdravotných, rodinných či osobných, si na svoj vek obdivu-

hodne vitálna, vnútorne vysporiadaná s tým, čo život prináša a najmä aktívna v rôznych oblastiach. Doma, v rodine, ale aj v dedine. Spomeniem len niektoré aktivity, ty potom môžeš vymenovať ďalšie vrátane svojich záujmov či záľub, napr. dlhoročná pomoc pri varení guláša „Turistika pre všetkých“, aktívna členka JD Dolány, pomoc pri organizovaní hudobných koncertov, manuálna pomoc a obsluha pri rôznych verejných podujatiach v obci a farnosti Dolány, sprievodcovstvo v RDJP Dolány, aktívna účasť a pomoc pri ďalších verejných podujatiach.

Otázka bola na moje záľuby a aktivity. Záľubu mám v čítaní kníh, keď mi to čas dovolí. Ale vždy si nájdem čas na vyšívanie, ktoré mi robí skutočnú radosť. Keď niekomu podarujem vlastnoručne vyšíty obrázok a obdarovaný sa úprimne poteší, to je moja dvojnásobná radosť (poznámka RR: jednou z obdarovaných bola o.i. aj obľúbená heligonkárka a speváčka Mgr. Vlasta Mudríková, ktorá si Vierkine vyšívane obrázky osobitne cení, ako aj mnohí ďalší...).

Čo sa týka ďalších aktivít ako pomoc pri verejných podujatiach, nemám s tým problém. Pokiaľ mi to samozrejme zdravie a čas dovolí, urobím to s radosťou.

04.05.2023 si sa v požehnaní a relatívnom zdraví dožila okrúhleho životného výročia 70 rokov. Na ktoré obdobie svojho života najradšej spomínaš a prečo?

Najradšej spomínam na obdobie, keď chlapi rástli, pozorovali sme ich prvé kroky, slová, začiatky v škole. Potom obdobie, keď boli dospelí, oženili sa, prišla na svet vnučka (bohužiaľ vnuka sa už manžel nedožil) a obdobie spoločných dovolení v Tatrách – to bola doslova naša srdcovka...

Pri jej aktívnej práci pre obec dochádza i k nečaká- ným stretnutiam – toto po vyše 50. rokoch.

Ako hodnotíš z pohľadu občana verejný život a medziľudské vzťahy v našej obci? Čo sa Ti v Dolanoch najviac páči a čo nie, čo tu podľa Teba chýba a bolo by potrebné vylepši, či urobiť?

Rozmýšľala som nad tým, že v obci Dolány máme veľa pekných a pozoruhodných pamiatok, pričom sa ale nevieme „predať“, t. j. zviditeľniť. Napr. taká mestská veža, dolu v nej je miestnosť, ktorá by sa dala využiť ako miestne informačné centrum. Je to pri RDJP, neďaleko od rodičovského domu Juraja Fándlyho a na križovatke ku kostolu a kostolíku. Mohli by sa tam predávať rôzne pamiatkové predmety s tematikou obce – pohľadnice Dolian, magnetky, keramické darčeka a podobne.

Najskôr ešte jedna otázka: Čo si najviac praješ do budúcich dní či rokov?

Do budúcich dní a rokov si prajem najmä zdravie a aby boli zdraví moji blízki, synovia, nevesty, vnuci, vnučky a už aj pravnučka.

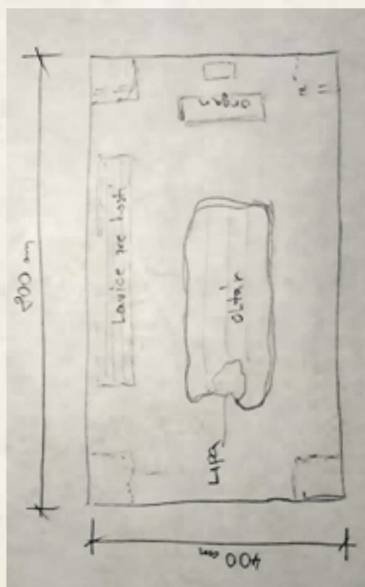
Vierka, prijmi od nás po prvú: úprimné poďakovanie za Tvoju ochotu a čas urobiť tento rozhovor a rovnako poďakovanie za účasť a významnú pomoc pri mnohých verejných podujatiach v minulosti i súčasnosti obce a farnosti Dolány. A po druhú: cestou Dolanských novín Ti za obec a farnosť Dolány, ako aj redakčnú radu zo srdca odovzdávam kyticu vinšov požehnaní, zdravia, lásky, pokoja a radosti zo života k Tvojej okružnej 70-ke vinšom Juraja Fándlyho:

„Buď teda zdravá, dobre sa maj a s rovnakým vinšom na nás spomínaj!“

JUDr. Ida Konopová, PhD.

Púť – dôstojný prístrešok nad oltár

Dolianska púť je široko-dáľeľko známa, a to nielen medzi veriacimi, no svätá omša pod provizórnym prístreškom zmontovaným z lešenárskych rúr uberá na dôstojnosti tejto významnej udalosti v našej obci.

Mnohí si to uvedomujú a jeden z nich, pán Rudolf Vrbinkovič, majster od fachu, by nám rád priblížil svoju predstavu, ako by mohol vyzeráť prístrešok nad oltárom. Skúsme si túto stavbu bližšie predstaviť. Jej rozmery by boli 4x8 metrov, svetlá výška 2,2 metra. Stavba by bola z prírodných materiálov – konštrukcia z devínskeho kameňa doplnená o drevené prvky, podlaha by bola tiež drevená. Hobľovaný krov by sa svojimi koncami prispôbil Kostolíku sv. Leonarda, rovnako aj krytina, ktorá by bola keramická – tzv. bobrovka. Vnútri by bol jednoduchý drevený oltár a lavice pre hosti. Pre lepšiu predstavu nám pán Vrbinkovič pripravil nákras a pôdorys zamýšľaného objektu. Uvedený účel bude prerokovaný v blízkej dobe na verejnom zasadnutí. Termín verejného zasadnutia bude včas zverejnený. **(dd)**

----- INZERCIA -----

STAVEBNINY

STAVDACH

www.stavdach.sk

☎ **0905 309 631, 0905 947 417**

f Stavebniny Stavdach

STAVEBNINY STAVDACH, Areál PD Dolány, e-mail: stavebniny@stavdach.sk

Vivien Vadovičová 4x Majsterka SR v jude!

A je to tu... **Vivien Vadovičová** z Dolian, náš veľký talent v športovej disciplíne judo, ktorá trénuje v Judo club AŠK Slávia Trnava, získala tento rok už po 4 x titul Majsterky Slovenska.

Tak si to stručne zrekapitulujme:

1. V roku 2022 Majsterka Slovenska - v kategórii mladší žiaci
2. V roku 2022 Majsterka Slovenska - v kategórii starší žiaci (do 48 kg)
3. V roku 2023 opäť Majsterka Slovenska - v kategórii starší žiaci (do 14 rokov)
4. V roku 2023 aj Majsterka Slovenska - v kategórii dorastenci (do 18 rokov).

Je doslova úžasné, že Vivien si ako 14-ročná staršia žiačka išla po víťazstve vo svojej vekovej kategórii len „vyskúšať“ svoj talent a sily aj na majstrovstvách SR dorastencov, t. j. ako je vyššie uvedené - kategória do 18 rokov - Judo Championships 2023 Aréna Poprad.

Nuž a lepšie to nemohlo dopadnúť, ako dopadlo! Vivka získala naj-miesto, teda bola prvá a stala sa Majsterkou Slovenska aj v tejto kategórii.

Obrovskú radosť a hrdosť majú z týchto perfektných úspechov Vivky nielen v jej rodine, ale úprimne sa tešíme a sme na ňu právom hrdí aj v našej dedine.

Vivien Vadovičová, naša skvelá štvornásobná Majsterka Slovenska, prijmi od obce Doľany, jej občanov a priateľov, osobitne uličkárov, tú najkrajšiu kyticu vinšov pozhennania, zdravia, vitality, radosti zo života a super športových úspechov aj do budúcnosti.

VIVEN A ŠPORTU ZDAR!

JUDr. Ida Konopová, PhD.

Prioritou je práca s deťmi

Pred nami je ďalší ročník futbalovej ligy, a tak by sme vám v krátkosti predstavili plány futbalového klubu FK CINEMAX Doľany.

V uplynulej sezóne sa klubu podarilo zrealizovať závlahu futbalového trávniku z dotácie Slovenského futbalového zväzu.

V nasledujúcom období sa bude klub venovať najmä práci s našimi najmenšími. Dostatočné množstvo mladých futbalistov i futbalistiek sa pozbieralo len pre dve kategórie - U9 a U13. Mladšie deti (U9) bude trénovať pán Vendelín Vandák a kategóriu U13 povedie pán Lukáš Tichý. U9 bude zápasy hrať v dvojtýždenných intervaloch turnajovým spôsobom a U13 si zmeria sily so svojimi súpermi na týždennej báze. V septembri začne jesenné kolo oboch súťaží a nám nezostáva nič iné, len zaželať našim tímom veľa úspechov v zápasoch.

(red)

BFZ - prípravka U11 PRPK - 15. kolo	Totožňa
12.04 10:30	FK CINEMAX Doľany 0-0 FC SLOVAN Čestá
BFZ - prípravka U11 PRPK - 22. kolo	Totožňa
10.04 10:30	FK CINEMAX Doľany 0-0 FC Družstevník Budmerice
Mladší žiaci U13 (MZV) - sk. PK - 20. kolo	Totožňa
04.04 10:30	FK CINEMAX Doľany 0-7 Senec Football Academy C
Mladší žiaci U13 (MZV) - sk. PK - 19. kolo	Totožňa
28.05 14:30	OŠK Slovenský Grub 8-0 FK CINEMAX Doľany
BFZ - prípravka U11 PRPK - 20. kolo	Totožňa
27.05 10:30	FK CINEMAX Doľany 0-0 Obecný futbalový klub OFC 014 Vinosady
Mladší žiaci U13 (MZV) - sk. PK - 18. kolo	Totožňa
19.05 17:00	FK CINEMAX Doľany 0-2 VŠC Peťrovec B
BFZ - prípravka U11 PRPK - 15. kolo	Totožňa
02.05 09:00	FC Slovan Modra 0-0 FK CINEMAX Doľany

Posledné výsledky našich žiackych mužstiev v uplynulej sezóne

POLNÁ POŠTA

Vojak v poli... či skôr chlapec, syn, brat, vnuk, alebo sused „vo vojnovom poli“... Čo nám to ten svet chce dokázať, alebo ukázať? Človek by si myslel, že ľudstvo sa poučí z vlastných chýb a nikdy nedovolí, aby sa vrátili hrôzy vojenských konfliktov, zla, násilia či nepravosti. Nedovolí, aby nevinní ľudia zomierali z niekoho tvrdohlavosti, povýšenosti a nadradenosti nad ostatnými. Bohužiaľ, snáď každá doba si so sebou nesie aj takúto podobu...

Dovoliť si previesť vás jedným úsekom života mladých, asi dvadsaťročných chlapcov a mládencov, ktorí si prešli vo svojej krajine vojenskou službou v období druhej svetovej vojny za čias vojnovej Slovenskej republiky (1939 – 1945) na čele s prezidentom Jozefom Tisom. Nahliadneme do ich príbehov, spomienok, zážitkov, túžob a želaní. Možno zistíme, že boli tak krásne „obyčajné“ a úplne rovnaké ako má každý mladý chlapec v ich veku. Rovnako zistíme, že čo ich viac zaujímalo bolo, kde bude ich futbalové mužstvo hrať v nedeľu zápas, či ktoré dievča vykrúčia večer na muzike a odprevadia ho domov. Hádám všetci viac pochopíme dobu, v ktorej sa narodili a žili. Pocítíme rovnako ako oni lásku k domovu, k svojim najbližším a ich túžbu po všedných, ľudských radovánkach, ktoré by chceli zažívať vo svojej rodnej dedine a nie ďaleko od nej.

Dostalo sa mi nesmiernej cti, a či veríte, alebo nie, našla som „v podkroví nášho starého domu“ zabudnutú, písomnú komunikáciu z rokov 1942 – 1946 medzi mladučkými vojakmi, rodákmi z Dolian. Bála som sa nájdených dopisov čo i len dotýkať a cítila som tú nesmiernu silu histórie, ktorá sa s nimi spája. Hmatateľní a tichí svedkovia úseku ich bytia na tomto svete pred nami. Nemohla som v prvej chvíli uveriť, že nesnímam. Snáď nám to všetkým odpustia a verím z celého srdca, že nám aj dovoľia si to prečítať... Nemáme žiadne právo kritiky a súdenia ich písaných riadkov a so všetkou úctou a odvahou zvečnime ich slová... Mladý muž – vojak, ktorému boli spomínané dopisy adresované, písané a doručené bol môj dedo a to mi dodáva odvahu a silu na ich zverejnenie.

Vo vojenskom osobnom preukaze z týchto čias, ktorý sa pri dopisoch našiel, sa nachádza dedova fotografia, pri ktorej je jeho vlastnoručný podpis: Strelce Jozef Schwarz. Branné číslo 23/34262/43, narodený 15. marca 1923 v Ompitáli, okres Modra, slovenskej národnosti, rímskokatolíckeho náboženstva a ostatné osobné údaje o civilnom povolání, znalosti reči, školského vzdelania, adresa rodičov alebo najbližších príbuzných. Tiež podrobný opis osoby ako farba vlasov, očí, obočia, tvare nosa, úst, brady, obličajú, telesných rozmerov a rovnako veľkosť obuvi, plynovej masky, prilby či čiapky. Vo vojenskom preukaze sú rovnako nemenej dôležité údaje o jeho vojenskom pôsobení. Dňa 1. októbra 1943 bol prezentovaný k vykonávaniu 24. mesačnej vojenskej prezenčnej služby. Prisahal dňa 1. novembra 1943 a bol vojakom Delostreleckého protiletadlového pluku vo Vajnorochoch v Bratislave. Dňom 24. januára 1944 bol menovaný strelcom z pušky. Od 28. apríla 1944 bol prideľovaný k Delostreleckému protiletadlovému pluku v Poprade ako inštruktor. Po absolvovaní Špeciálneho výcviku agregátu (2.5 – 27.5.1944), s prospechom veľmi dobrý, bol dňom 1. júna 1944 povýšený do hodnosti slobodník. Pôsoobil vo Vojenskom útvere v Ružomberku ako veliteľ svetlometu, odkiaľ bol dňa 7. marca 1946 prepustený do

pomeru mimo činnnej služby. Zaujímavosťou preukazu je poučenie, v ktorom sa uvádza okrem iného: „Vo vojne je vlastníkom vojenského osobného preukazu v prípade, že mu hrozí zajatie nepriateľom, povinný tento zničiť.“ Záverečná strana obsahuje DESATORO VOJAKA: 1. Buď vždy pripravený do boja! 2. Buď udatný! 3. Buď disciplinovaný! 4. Buď kamarátsky a čestný! 5. Otužuj svoje telo! 6. Zachovaj si čistotu ducha a tela! 7. Vzdelávaj sa! 8. Veď striedmu životosprávu! 9. Ochraňuj záujmy brannej moci vždy a všade! 10. Miluj svoju otčinu viac ako svoj život!

Vráťme sa k spomínaným dopisom. Zachovali sa žiaľ iba tie, ktoré boli odpoveďou na dedove dopisy, a ktoré sa nanešťastie nezachovali. (Ak by sa našli u niekoho z vás po vašich dedoch niekde v zabudnutej krabicičke, bolo by to senzačné a dajte nám určite vedieť!) Takže sú to slová jeho kamarátov, jeho mladšieho brata a jeho budúceho švagra, čo vtedy asi netušili.

Dnes vám predstavujem prvé z dopisov, respektíve tie, ktoré sa hodia do prítomného obdobia Dolian, kde je spomínaná aj každoročná Púť k sv. Leonardovi:

(Uvádžame prepisy originálu)

Milý brat!

Ompitál, 1.VI.1944

Predom môjho dopisu príjmy čo najsrdečnejší pozdrav a stálu spomienku na Teba. Dopis som dostal včera, na ktorý Ti musím ihneď odpovedať. Za jedno, vo Špačinách sme futbal ešte nehrali, a za druhé sme ani jeden zápas ešte neprehrali, hoci sme hrali 6. zápasov 3. doma a 3. vonku. Ako 1. zápas sme hrali v Dol. Orešanoch hrali sme nerozhodne. II. zápas sme hrali doma proti Modre II. /nie landovci/ a vyhrali sme 2:3. III. zápas sme hrali tiež doma proti ŠK Hor. Orešany, tu hralo mužstvo a vyhrali sme 6:0. IV. zápas sme hrali doma na púť proti HM Dol. Orešany a vyhrali sme zasa 4:1. teraz na Ducha sme hrali 2. zápasy vonku a to na Kráľovej, a vyhrali sme 5:2 tam boli aj hody. V pondelok na Ducha sme hrali v Košolnej a vyhrali sme zasa 2:1. Teraz v nedeľu budeme asi hrať doma, pravdepodobne z Častou. Keď Ty budeš doma v tú nedeľu pôjdeme do Hor. Orešian a vo štvrtok budeme doma proti Kráľovej.

Obyčajne hrávame v takejto zostave:

	Galgóci		
	Cvajla		Pajla
Matúšek	Odor		Marian
Schwarz A.	Rudi H. Guldan	Jeruš	Kromer V.

Avšak táto zostava sa veľmi často mení. Teraz niekedy hrávajú aj p. učiteľ Tichý, Ferdiš, teraz v nedeľu bol doma aj Justín a Frólo. Tak ako vidíš je nás dosť a hrajeme dosť dobre. Aj obecenstvo je s nami spokojné. Ja hrajem na pravom krídle a dosť dobre sa mi to aj darí. Keď hraje aj Ferdiš, čo je dosť často, ten hraje skoro stále na môj bok. Keď sme hrali proti Modre, do pol času sme prehrávali 2:1, ale potom začal hrať Ferdiš na môj bok a dali sme si spolu 2.góly. Doteraz sme hrali 6.zápasov a dal som si okrem v Dol. Orešanoch, na každý zápas po jednom góle. Najkrajší gól som dal v Ompitáli na púť. Ferdiš mi tiež prihral a ja som ju strieľal zarovno 16-kovej čiary ale od samej lajny krásne asi 4 metre vysoko a do pravého rohu brány. Pudmeričane hrali v nedeľu a pondelí turnaj. Čo je u nich najhoršie, zas sa pobili s Rožindolani. Nás ani nevolali, lebo sa nás báli, hoci sme toho roku s nimi ešte nehrali ani nebudeme. Teraz v nedeľu bol doma aj Ferino a možno príde tiež na dovolenú asi na 14.dní. Potom by ste boli spolu. Purgiša aj Ernest už majú poľnú poštu a Purgiša je už frajtróm. Tu ľudia povrávajú, že Vache je ranený, strelený do stehna. Na púť bol dosť pekný čas a bola trochu aj zábava avšak vonku. Inšie tak ďaleko Ti nemám čo písať, však keď prídeš domov sa porozprávame.

Do skorého videnia!

Peniaze Ti už poslali ...

brat Alojz (vlastnoručný podpis)

Keď bys mohol dones mi zas pár tých známok.

Pozdravujem Felixa.

Ak môžem, predstavím vám krátko aj pisateľa dopisu. Už viete, že ním bol rodák z Dolian, Jožkov mladší brat Alojz Schwarz, narodený 4.3.1927, tomu bola jeho vojenská služba, na ktorú nastúpil o dáky ten rôčik neskôr, osudnou. Odchádzal do činnej služby, ako ženatý mladý muž a svoju milovanú manželku Máriu rod. Bederkovú nechal doma s dieťaťom pod srdcom. Na vojne bol pridelený k zásobovačom. V jedno osudové, aprílové, veľmi zahmlené ráno sa s vojenským nákladným vozidlom dostal spolu s kamarátmi, on ako veliteľ vozu, na železničné priecestie, kde došlo k tragickej zrážke s vlakom a domov sa už nikdy nevrátil. Svoju dcérku Elenku viac neobjal a s nikým doma sa nerozlúčil... Zomrel dňa 17.4.1952 ako 25-ročný. Pochovaný je na Dolianskom cintoríne, kde dnes už odpočíva spoločne s manželkou, ktorá sa nikdy viac nevydala, tešila sa z jedinej dcéry a jej troch synov. Zomrela ako 90-ročná.

Milý kamarát Jožko! Ružomberok 16.V.1943

Tiež tomu uplynulo vyše dvoch týždňov, čo bolo medzi nami spojenie prerušené, neskoro ti dávam odpoveď na dopis, ktorý som dostal a ktorý ma potešil najmä to ma

teší, že si regrút a ešte viac by ma tešilo keby sme sa tuná spolu zišli. Nemáš záujem o delostrelcov? Až máš, tak si podaj žiadosť na D.O.V. Okresné doplnňovacie veliteľstvo, tam ti ju prijímú a môžeme spolu slúžiť vojnu možno že by si sa dostal priamo až k mojej batérie u ktorej som ja, no ale však keď aj by sme spolu neboli u ktorej batérie len aby si bol tuná v Ružomberku. Myslím že snád' si aj reklamovaný, ale až by ti reklamáciu nevyhoveli tak len sa hlad dostať sem k nám tomu by som bol ráda. Písal mi aj Vinco Lanák z Oremov Lazu ten už tuším pôjde do poľa. Ja ešte chvalabohu nejdem ide tiež moc chlapcov od našej batérie, ale mi hodnostnícky dorast asi ostaneme až prídu ucháni a potom až zase na jar snád' pôjdeme aj ostatok. Možná že snád' sa niečo zmení a pôjdeme aj skorej. Tak čo ako sa tam máte ináč ako zabávate tancujete? Myslím že vám povolia zábavy či nie? Ja som už pomaly nato na všetko zabudnul. Teraz mi už nič na um nepríde ani keby tuná bola zábava už by som nešiel. Mojou zábavou je Kino, Futbal teraz práve dnes tuná hrá Váš Bratislava. Minulú, ešte predminulú nedeľu hral tuná svit Batizovce tak nešťastne prehrali ale si mal vidieť vojakov ako povzbudzovali Batizovce ohromne hrali, ale gól nemohli dať, ale hrali len s 10 hráčmi lebo brankára vyradili asi v 9 minútach. Tak potom dokonca totok našťvalo všetkých vojakov nakoľko sa civilní páni Ružomberčania moc rozčahovali tak sme začali po vojensky fackovú fabriku nestačil im pomaly východ s hriska nuž použili najkratšej cesty 2m vysokého plotu bolo nás asi 60 vojakov a civilov asi 3 000 ale veru hladoši mlčali len bola chyba že tam prišiel môj ujček aj s pánom majorom Dobrovodským hoci boli dvaja sme sa rozpřchli ako vrabci som si myslel teraz už dostanem sakramensky aj som na druhý deň vyfasoval poriadne ale zato nič zato mi vymenili nové šaty v sklade. Tak Jožko inšie ti nemám čo písať ja sa mám dobre až nato že som nezdravý! Tak ťa pozdravujem a prajem ti všetko najlepšie aby si ešte využil do toho času kým narukuješ tak sa drž toho čo ti píšem. Pozdravujem aj Haváričku písala mi pozdrav tak jej odovzdaj poďakovanie aj by som jej napísal ale sa mi akosik nechce ale jej nehoror

že som ti to písal že mi poslala kartu len jej povedz že ju nechávam pozdravovať. Tak ešte raz ťa pozdravujem i celú vašu rodinu a tvoju mladšiu sestru Vincu tým končím tvoj kamarát

Jano (vlastnoručný podpis)

Druhým pisateľom bol rovnako Doľančan, Janko Galgóci, narodený 17.1.1921, ktorý si opakovane s Jožkom dopisoval a vždy okrem iných, pozdravoval Jožkovu mladšiu sestru Vincu. Osud chcel, že náklonnosť k nej prerástla v obojstrannú lásku a po vojne sa vzali, vychovali spolu štyri deti a tešili sa z ôsmich vnúčenec. Zomrel 10.1.1994 ako 73 ročný. Manželka bola vdovou, zomrela v roku 2016 ako 87 ročná. Obaja sú pochovaní na miestnom cintoríne v Doľanoch v spoločnom hrobe.

Nuž čo dodať? Ak vás tieto dopisy a riadky v nich zaujali a cítite rovnako ako ja ich nevyčísliteľnú, historickú hodnotu, môžem vám sľúbiť, že sa máte načo tešiť aj v ďalšom čísle Doľanských novín...

Zuzana Jurčovičová

Čo je u nás nové?

Zdá sa nám to len „teraz“, čo sme si priali veselé Vianoce a šťastný nový rok a už je tu opäť školský rok za nami.

O tom, že škola nie je len ustavičné učenie a drina, a niekedy aj úspechy treba žať, svedčí žiačka Mária Soósová. Získala 2. miesto v okresnom kole matematickej súťaže Pytagoriáda, ktoré sa uskutočnilo 20. marca v Pezinku. Úspešnými riešiteľmi školského kola sa stali 6 žiaci, ale do okresného kola boli pozvaní traja najlepší: Mária Soósová, Adela Tichá a Peter Stoklasa. Zapojili sme sa aj do speváckej súťaže Slávik Slovenska 2023. Je to súťaž v speve ľudovej piesne. Každý žiak zaspieval 2 ľudové piesne. Jednu pomalú pieseň, ktorú sa žiaci naučili na hodinách Hudobnej výchovy zo spevníka Slávik Slovenska 2023 a druhá pieseň bola podľa vlastného výberu, ale podmienkou bola rytmicky rýchla ľudová pieseň. Školské kolo sa konalo 12. apríla, kde sa na stupňoch víťazov umiestnili: 1. miesto - Matej Tichý, 2. miesto - Adela Tichá, 3. miesto - Michal Slávik a Evie Bendib, cena žiackeho publika - Simona Dvončová. Dňa 29. mája sa 6 najlepších žiakov školského kola (traja z I. triedy a traja z II. triedy) zúčastnili súťaže v anglickom jazyku ENGLISH LITTLE STAR medzi malotriednymi školami v okrese Pezinok: druháci - Ján Stoklasa, Sofia Franíková, Anton Bucher a štvrtáci - Peter Stoklasa, Adela Tichá, Adela Dobrovodská vo Vinosadoch. Ján Stoklasa získal 3. miesto. Posledný júnový týždeň si žiaci ešte zmerajú svoje sily v športových súťažiach tiež medzi malotriednymi školami v okrese Pezinok.

Tak, ako každý rok, aj tento naša základná škola spolupracuje s MŠ. Pred zápisom si deti materskej školy skúsili lavice v základnej škole. Navštívili žiakov priamo počas učenia. Predškôláci si sami mohli skúsiť, ako sa pracuje v škole. Školáci ich obdarovali darčekom. Naše cesty sa opäť skrížili. 20. apríla sa uskutočnil zápis detí do prvého ročníka. Zúčastnilo sa ho 11 detí, ale prijatých je 8 detí. A nám už nezostáva nič iné ako popriať im pekné posledné dni v škôlke.

Dňa 22. marca sa otvorili dvere školy pre verejnosť. Všetci si mohli pozrieť triedy, pozrieť sa, ako pracujú deti na vyučovacích hodinách a popoludní v rámci ŠKD.

Bola to zaujímavá skúsenosť pre deti i pre rodičov. Deti, ako aj po iné dni, usilovne pracovali, aby ukázali rodičom, že v škole im je dobre a učenie ich baví.

Marec - mesiac knihy máme na našej škole zameraný na knihy. Dňa 22. marca si žiaci priniesli z domu akúkoľvek knihu, ktorá súvisela s vodou, keďže to bol zároveň Svetový deň vody. Niektorí si vytvorili vlastný príbeh, kde bola spomenutá voda. Vytvorili sme si na niekoľko dní peknú výstavku. Niektorí objavili čaro čítania práve vďaka rôznym príbehom. Marec - mesiac knihy sme ukončili 30. marca inscenáciou s prvkami zážitkového čítania v kultúrnom dome spolu s deťmi z MŠ. Počas predstavenia sa deti zoznámili s dvomi rozprávkovými príbehmi Janko Polienko a Zlatá priadka. Okrem toho sa dozvedeli zaujímavé informácie zo života spisovateľky M. Ďuríčkovej. Posledný marcový deň sme mali Deň bláznivých ponožiek. Tento deň si žiaci obuli dve rozdielne ponožky. Všetci sa tešili z „bláznivého dňa“!

Apríl sme začali spoločným slávením jari spojené s jarnou výzdobou obce so škôlkarmi. Žiaci vytvorili sprievod od ZŠ k požiarnej zbrojnici, kde sme vyzdobili park. Deti si pripravili aj krátky kultúrny program plný

spevu. Pani starostka všetkých milo privítala a deti potešila sladkou odmenou.

Pri príležitosti mesiaca apríl – mesiac lesov žiaci 21. apríla absolvovali s lesníkmi Lesnú pedagogiku. Dozvedeli sa o živote stromov od malého semienka až po dospelý strom. Na vlastné oči videli všetky fázy vývinu stromu popri turistike po Malých Karpatoch. Veľmi ich potešila návšteva poľovníckeho psa, ktorý nám ukázal, čo všetko dokáže. S deťmi bol veľký kamarát. Za krásne zážitky ďakujeme obidvom lesníkom Michalom. V rámci činnosti ŠKD boli v tento deň realizované aktivity zamerané na environmentálnu výchovu a deti boli čistiť potôčik. Najväčšiu radosť mali z toho, že môžu chodiť v gumákoch po potoku.

Pekná tradícia víťania novorodencov do života sa po „coronovej prestávke“ zopakovala aj tento rok. V kultúrnom dome sa v nedeľu, 23. apríla, zišli rodičia aj so svojimi malými ratolesťami, aby sa slávnostne zapísali do kroniky obce a prevzali si pre svoje dieťa krásny pamätný list s darčekom. O milý kultúrny program sa postarali žiaci našej základnej školy, Dianka Šišuláková so svojim dedkom Rudkom Zajíčkom a Idka Konopová. Všetkým malým Doľančanom želáme veľa zdravia, šťastia a životných úspechov.

Už tradične sme si v druhú majovú nedeľu uctili naše ženy a matky na príjemnom stretnutí v Kultúrnom dome Juraja Fándlyho. Po príhovore Idky Konopovej a starostky Kataríny Guldanovej sa v pestrom a milom programe najprv predstavili deti z materskej školy v Doľanoch. Žiaci základnej školy si nacvičili a predviedli niekoľko recitačných a hudobných vystúpení. Na záver predsta-

venia podarovali svojim maminkám vlastnoručne vyrobený darček. Plná sála nadšene tleskala a odchádzala z kultúrneho domu s úsmevom na tvári a kvetom, symbolizujúcim vďaku nás všetkých za to, čo pre každého z nás znamená slovo „mama“. Vďaka patrí všetkým pani učiteľkám, ktoré tento krásny program pripravili a rodičom, ktorí deti, aj pani učiteľky, odmenili milým prekvapením, ktoré ich čakalo v škole. Zo srdca ďakujeme všetkým, aj ostatným rodičom za krásne a ďakovné slová. Veľmi nás to potešilo a povzbudilo do ďalšej práce!

Dňa 25. mája sme mali Regionálny deň. Pešo cez vinohrady sme sa vybrali do Pekárne Častá, kde sme okrem prehliadky dostali aj niečo pod zub. Navštívili sme aj miestne futbalové ihrisko, kde sme sa poriadne vyšantili. Potom sme sa osviežili časovskou zmrzlinou a znova pešo do Dolian. Žiaci to výborne zvládli!

Krásny mesiac máj sme ukončili v jeho posledný deň oslavou MDD. Nasledovala akcia, ktorá sa volala NOC v ŠKOLE. To bola zábava. Pre žiakov bolo pripravených množstvo aktivít, ako napríklad zápas vo futbale, vybijanej, hľadanie pokladu a nočná hra. Unavení a plní zážitkov sme si večer pozreli rozprávku, zhasli svetlá a zapriali si dobrú noc. Na druhý deň nás čakali super perfektné raňajky z Pekárne Častá, ktorá nám podarovala aj desiatu pre žiakov. Viete, čím bol tento deň výborný? Že olympiáda? Supéééééééééé! Presne tak. Bola to detská olympiáda. Naši súťažiaci mali rôzne športové aktivity. A aký bol výsledok? Žiaci súťažili ako draci. Naši súťažiaci boli jednoznačne perfektní na jednotku. Ale to v tento deň zďaleka nebolo všetko. Pani vychovávateľky išli s deťmi popoludní do lesa opekať.

Naši školáci sa tešili na plavecký výcvik, koncoročný výlet i na oslavu Dňa otcov. V júni sa učili plávať v aquaparku v Senci. S chuťou a radosťou sa oddali vode a plávaniu. Výcvik viedol tím skúsených inštruktorov. Rodičia iste ocenia, že ich deti sa dôverne zoznámili s vodou a voda bude ich kamarát. V nedeľu 18. júna sa zišli na futbalovom ihrisku v Doľanoch všetky deti, ktoré majú radi pohyb, zábavu, hry a súťažného ducha so svojimi rodinami. Organizátori tu pre nich pripravili oslavu Dňa otcov, kde si mohli vyskúšať svoje schopnosti, rýchlosť, postreh či výdrž spolu s ich otcami. Nechýbala odmena, občerstvenie, hudba, ani umelý dážďik zo striekačky hasičského auta. Takto zdravo sme prežili jedno pekné nedeľné popoludnie.

Mgr. Jana Hudecová, riaditeľka ZŠ

MAMA a OTEC

Vraví sa, že „Láska je nepretrhnutelná reťaz, ktorá spája rodičov s ich deťmi...“

Deň matiek, či Deň otcov, skrátka Deň pre našich rodičov... V Doľanoch po covidovej prestávke môžeme opäť oslaviť tieto dni. **Naším mamám sme podakovali** ako prvým dňa **14. mája 2023** v Dome kultúry Juraja Fándlyho v Doľanoch. Napriek veľmi upršanému počasiu si prišli maminky a babinky vypočuť od svojich detí a vnúčať ich zodpovedne pripravovaný program v podobe piesní, básní, divadelných scének, tanca a príhovorov, ktoré nepochybne každej mame roztriasli kolená, zahriali srdiečko a zaliali oči slzičkami... Po úvodných slovách pani Idky Konopovej a slávnostnom príhovore pani starostky Katky Guldanovej ako prví vystúpili deti Materskej školy v Doľanoch. Mnohé z nich stáli na pódiu po prvýkrát v živote a zažili nepoznaný pocit z vystúpenia pre svojich najbližších. V zapätí ich vystriedali skúsenejšie deti zo Základ-

nej školy v Doľanoch. Môžem zodpovedne povedať, že sme videli najprofesionálnejší výkon detí v ich veku. Poznám jednu báseň: „*Vánok vonia horou, lúka zasa kvetmi. A čím vonia škola? Škola vonia deťmi.*“ Náš kultúrny dom zavoňal tiež. Zavoňal rovnako ako tá lúka kvetmi, ale čo je dôležitejšie, zavoňal láskou detí k svojim maminkám, ktorým odmenou nebol iba dojímavý program, ale aj vlastnoručne vyrobený darček ich ratolestí, bez ktorého neodišla žiadna mamička.

V jednej detskej piesni sa spieva o tom „...Čo všetko deťom k šťastiu treba? Vraj, slnko a modrý kúsok neba, piesok a v izbe s hračkami dva veľké bozky od mamy. A čo sa dnes deťom najviac ráta? Mať otca ako kamaráta, maminu dlaň a popritom mať vždycky lásky plný dom...“ S tým sa nedá nesúhlasiť.

Dňa **18. júna 2023** sme si pripomenuli a oslávili **Deň otcov**. Na toto nedeľné popoludnie si pre nás deti spolu s pani učiteľkami Základnej školy v Doľanoch pripravili „Športový deň“. Všetko s tým spojené sa odohralo na miestnom futbalovom ihrisku, pripravené boli športové disciplíny pre oteckov (aj niektorých mamičiek) s deťmi, takýchto rodinných tímov súťažilo 26. Každá rodina dostala Pamätný list, no najlepšie sa darilo týmto rodinám: na 3. mieste sa umiestnili rodiny Michala Tichého a Lukáša Tichého, ktoré mali zhodný počet bodov, 2. miesto patrí rodine Gážiovej a nakoniec víťazom celej súťaže sa stala rodina Martina Setnického. Gratulujeme!

Futbalisti sa postarali o uhasenie smädu a hladu detí i dospelých v náročnom horúcom počasí, v ktorom dobre padlo aj studené mokré osvieženie od našich hasičov, ktorí vodou neúnavne polievali šantiace sa decká.

Rodinné vinárstvo Vína z Mlyna prispelo vínom na prípitok i na cenu pre najlepšie rodinné družstvá. Na výhru prispel aj pán Michal Drobný, ktorý venoval víťaznej rodine lístky do kina. Pán Rudolf Zajíček, okrem toho, že sa postaral o ozvučenie celej akcie, neúnavne zaznamenával celú udalosť na kameru, aby mohla byť neskôr zverejnená na youtubovom kanáli DOLANY V ČASE A OBRAZE. Poďakovanie patrí aj obci Budmerice za zapožičanie stanov a Obecnému úradu a pani starostke Dolian Katke Guldanovej za zapožičanie pivných setov a finančnú podporu podujatia a chceme takiež poďakovať za pomoc dobrovoľníkom.

Každopádne nemôžeme zabudnúť na slová vďaka Materskej a Základnej škole v Doľanoch, obom pani riaditeľkám a všetkým pani učiteľkám, že venovali našim deťom čas a pripravili spolu s nimi pre nás nezabudnuteľný zážitok. Ešte raz vám ďakujeme z celého srdca,

patrí vám náš veľký obdiv.

Musím sa však ešte k niečomu vrátiť. Rodičia sú nepochybne prvým svetom pre svoje deti, vytvárajú most k ich životu, nikdy ich nenechávajú samé a chránia svoje deti pod slnkom v korune stromu ako dospelé vtáky svoje vtáčatá. O mamičkách sme v minulom čísle už písali, ale kto je to otec a čo pre nás znamená? Otec má v živote svojich detí nenahraditeľnú funkciu. Je niekým, na koho sa môžu kedykoľvek spoľahnúť, je niekým, kto utrie slzičky, keď mama nie je nablízku, je niekým, kto na vás čaká za dverami školskej triedy a odvezie vás na krúžok, je niekým, kto sa s vami bicykluje, korčuľuje či ide plávať. Je niekým, kto vám zaspieva a zahrá na gitare, je niekým, kto vám prečíta rozprávku pred spaním a je rovnako tým, kto vám opraví pokazenú hračku, či tým, kto si vás posadí v aute na kolená a učí vás ako prvý riadiť auto. Je vašim spoločníkom, taxikárom či dôverníkom. Je vašim radcom v ťažkých životných rozhodnutiach, je tým, kto s vami raz odkračá k oltáru a oddane vás so strachom a nádejou v srdci odovzdá druhému mužovi. Jedného dňa sa stane skvelým dedkom pre vaše deti. Bezpochyby bude celý život stáť za vašim chrbtom a podá vám pomocnú ruku, kým bude vládvať. Je pre nás vzorom a je krásne vidieť ho, ako je oporou vašej mamy. Ako jej dá bozk, keď ide okolo nej, či ju len letmo pohladí a večer jej ponúkne svoje rameno, aby sa jej lepšie zaspávalo. Ja a moja dcéra takého otca máme a prajem takého každému dieťaťu na svete. Rovnako ako im obidvom, tak ďakujem aj všetkým otcokom, tatinkom a tatkom pod nebom a prajem vám veľa zdravia, šťastia a radosti zo svojich detí.

Oci, za všetko ti ďakujem a ľúbim ťa...

Zuzana Jurčovičová

Ochutnávka vín Doľany 2023

V sobotu 18. marca 2023 sa v priestoroch nášho kultúrneho domu uskutočnil **17. ročník Výstavy vín malokarpatského regiónu**. Toto tradičné podujatie, ktoré pre návštevníkov pripravil organizačný výbor Spolku vinohradníkov a vinárov Doľany v spolupráci s Obecným úradom Doľany, nám opäť prinieslo množstvo rozmanitých chutí, farieb i vôní v 239 vzorkách menších i väčších výrobcov vína z malokarpatského regiónu. Šesť degustačných komisií ohodnotilo 37 vín zlatou, 89 vín striebornou a 106 vín bronzovou medailou. O tom, že naši domáci vinári obstáli v silnej konkurencii, svedčí aj bodové hodnotenie a množstvo medailových ocenení. Spomeniem aspoň zopár - Cenu starostky za najlepšie hodnotené víno z Dolian získalo vinárstvo VINHOR za Tramín červený 2021, Cenu za najvyššie hodnotené Veltlínske zelené získal PSG Estate, Cena SVVD pre malovýrobcu z Dolian patrí Jozefovi Zígovi a Cenu MVC za najlepšiu kolekciu štyroch vín od jedného výrobcu si odnieslo vinárstvo VINHOR. Srdečne blahoželáme a tešíme sa na ďalší ročník tohto vydareného podujatia.

Drápačky nás pobavili

Divadlo DINO z Hornej Stredy prijalo naše pozvanie a prišlo nám **v sobotu 1. 4. 2023** predstaviť svoju komediálnu klasiku - **Drápačky po 20. rokoch** autorov Kamila Žišku a Františka Reháka, ktorý je zároveň princípálom súboru i režisérom. Na javisku v Dome kultúry J. Fándlyho sa odohrávali príbehy parodujúce historické udalosti i osobnosti v kontexte slovenských dejín. Krištof Kolumbus, Mária Terézia, Jánošík, gróf Apponyi z Oponíc i kapitán Titanicu - história v podaní herečiek a hercov súboru, ktorý svojím výkonom pobavili vypredané hľadisko. O to, že sme opäť zistili, ako funguje smiech na ľudský organizmus, sa zaslúžili herečky a herci súboru: Iveta Penthorová, Michal Nikodem, Pavol Ďuricha, Margita Huťtová, Jozef Kuzma, Dana Jurčová, Lucia Kameniarová, Anežka Dominová, Marcela Fecsuová, Zuzana Slámková a Zuzana Vavrová. Ďakujeme Divadlu DINO za pekný sobotný podvečer a v nasledujúcej fotogalérii ponúkame výber z fotografií Laca Braniša.

Vítanie jari...

Doľanské deti zo základnej školy, či tí mladší z materskej školy v pondelok **3. apríla 2023** privítali jar tak, že si pripravili krátky program v podobe piesní či básní, ktoré zaspievali a predniesli pod prebúdžajúcimi sa stromami v tesnej blízkosti Hasičskej zbrojnice. Okrem toho si so sebou priniesli vlastnoručne vyrobené a ozdobené kraslice na stužkách a za pomoci pani učiteliek a rodičov nimi okrášlili blízke stromy. Dozdobili aj okolie stromov vyrobenými zajačikmi a papierovými kraslicami na drevených paličkách, ktoré zapichli do zeme. Nebolo to vôbec jednoduché, fúkal silný vietor a zdalo sa, že chce ešte tú očakávanú jar chvíľu zdržať. Deti to však krásne zvládli. Za všetko im poďakovala aj prítomná pani starostka a ani jedno dieťaťko neodišlo bez jej darovanej sladkej odmeny.

Zuzana Jurčovičová

Slávnostné uvítanie detí do života

Dňa **23. apríla 2023** sa v Kultúrnom dome Juraja Fándlyho v Doľanoch konalo krásne podujatie. Slávnostný akt uvítania a zapísania novonarodených detí do pamätnej knihy obce a ich dôstojné prijatie medzi občanov tejto krásnej dedinky. Na podujatí, ktoré sa muselo odkladať pre deti narodené v ostatných troch rokoch z dôvodu dodržiavania covidových opatrení, odznela báseň Milana Rúfusa „Básnik sa modlí za deti...“ z úst pani Idky Konopovej počas tónov sprievodných husličiek pána Rudka Zajíčka a jeho vnučky Dianky. V úvode rovnako vystúpili aj dievčatá z miestnej základnej školy. Starostka obce Katka Guldanová to celé zahájila svojím dojímavým príhovorom k deťom, rodičom a starým rodičom. Pri symbolickej kolíske si prevzalo z jej rúk „Pamätný list“ a malý darček tridsaťdva detičiek so svojou maminkou a ockom. Za rok 2019 sme uvítali dodatočne jedno dievčaťko, v roku 2020 prišlo na svet päť dievčat a šesť chlapcov, v roku 2021 to boli štyri dievčatá a päť chlapcov a nakoniec v roku 2022 šesť dievčat a päť chlapcov. Vitajte medzi nami deti, nech sa vám v rodnej dedine dobre žije a z celého srdca vám prajeme krásny život plný zdravia, radosti, lásky a bezpečia.

Zuzana Jurčovičová

Stavanie „mája“

Tradične v posledný aprílový večer sa u nás dodržiava slovenský zvyk od pradávna stavanie „mája“. Nebolo tomu inak ani tento rok. Kedysi máje stavali tajne chlapci pred domom svojej miléj, slobodnej dievčine, o ktorú mali vážny záujem. Pýchou bol máj čo najvyšší, rovný, pekne ozdobený stužkami či vencom tiež zdobeným s dlhými stuhami, čo predpovedalo, že čoskoro bude svadba. Mesiac máj je teda mesiacom lásky, súčasne symbolizuje boj jari so zimou, nový začiatok a zrod nového života. V Doľanoch „máj“ stojí. Snáď najkrajší a najvyšší v širokom okolí. To, čo symbolizuje, vieme a vieme komu zato, že sa týči do výšin, poďakovať. Toto podujatie ochotne a nezištne zorganizovali aktívni členovia Dobrovoľného hasičského zboru v Doľanoch. Svoju spoluúčasť na podujatí mala aj samotná obec v podobe prenajatých priestorov, pivných setov, objednania samotného mája, či auta a s príspevím finančných prostriedkov. Bolo to nádherné popoludnie. Počasie nám prialo a podpísalo sa na hojnej účasti malých či dospelých Doľančanov a ich priateľov. Lúbivé tóny DH Doľančanka, svieže vínko či chutná cigánska príjemnú atmosféru iba zintenzívnili. Zábava pod májom pokračovala v podaní hudby DJ do neskorých nočných hodín.

Zuzana Jurčovičová

Prechádzka rozprávkovým lesom

História dolianskeho Rozprávkového lesa siaha niekde k prelomu 80. a 90. rokov minulého storočia. Z mnohých vtedajších detských návštevníkov sa medzičasom stali rodičia a tak si mohli na prechádzke lesom chvíľku zaspomínať aj na svoje detstvo (i zapojením sa do niektorých úloh). No nedeľa **28. mája 2023** patrila najmä terajším deťom a ich nadchádzajúcemu Medzinárodnému dňu detí, tohto ročníka sa ich zúčastnilo 71.

Rybári, lesné víly, Červená čiapočka, Harry Potter, čerti, Pat a Mat a vodníci – na každom stanovišti čakali deti rôzne úlohy, ktoré museli splniť, za čo ich čakala sladká odmena. Podujatie končilo na lúčke nad Brímusom, kde si rodičia s deťmi mohli opieť dobrotu, ktorú

si so sebou priniesli sa občerstviť sladkými i slanými pochutinami, ktoré pripravili Vierka Mruškovičová a Anka Tomašovičová. Deti za splnenie všetkých úloh dostali diplom a čokoládovú medailu.

(red)

Podakovanie za organizáciu a pomoc pri podujatí patrí: Zuzane Banárovej, Stanislave Oravcovej, Petre Karady, Martinovi Karady, Matejovi Svíbovi, Linde Svíbovej, Dominike Kubekovej, Lucii Šestákovej, Ninke a Nelke Šestákovým, Kataríne Peškovej, Tomášovi Ješkovi, Simonovi Schwarzovi, Tamarke Peškovej, Jane Šestákovovej, Denise Kadlečíkovej, Filipovi Mruškovičovi, Erikovi Guldanovi, Patrikovi Mikovičovi, Patrícii Orthovej, Mikulášovi Vizvárymu, Viktorovi Mundokovi, Matejovi Vandákovi, Jozefovi Wenchichovi, Janovi Adámkovi, Palimu Ješkovi a Mariánovi Ješkovi.

Dlhé dozvuky blízkých stretnutí

V utorok 9. mája sme mali vopred ohlásenú návštevu – skupina Budmeričanov na čele s predsedníčkou miestnej organizácie Matice Slovenskej v Budmericiach Alenkou Kadlečíkovou si urobila celodenný výlet do Dolian a blízkeho okolia.

Prehliadka Dolian začala hneď ráno na dvore Palkovičovho domu, kde našich hostí čakalo privítanie vo forme krátkeho príhovoru i pohostenia, ktoré pripravili členky našej Jednoty dôchodcov Anka Tomašovičová, Vierka Mruškovičová a Irenka Schwarzová. Budmeričania nám priniesli milý darček – pár byliniek do pripravovanej bylinkovej záhrady. Po prehliadke Pamätnej izby a Mestskej veže sa presunuli ku kostolu sv. Kataríny. Po prehliadke kostola a pár slovách pri hrobe Szilárda Várdaiho si naši hostia pozreli Kalváriu, Kaplnku sv. Šebastiána a Kostolík sv. Leonarda, kde ich sprevádzala Irenka Schwarzová. Ďalšia zastávka bola pri Urbánkovi, kde hostí privítala pani starostka Katka Guldanová. Budmeričania svoju návštevu ukončili vo vinárstve Vína z mlyna prehliadkou mlyna a ochutnávkou vín a pohostením. A či sa im páčilo? Určite. A ako napísala Alenka Kadlečíková: „*Dolány majú čo ponúknuť svojim návštevníkom.*“ S týmto konštatovaním sa lúčili Budmeričania s vďakou za pohostinnosť a spokojní odchádzali domov.

Zhodou okolností bola hneď na druhý deň **v stredu 10. mája** naplánovaná návšteva našich dôchodcov v Budmericiach s prehliadkou kaštiela. Starosta Budmeríc Jožko Savkuliak nás previedol po kaštieli, zahrnul nás informáciami o histórii kaštiela a na záver nám pripravil drobné pohostenie. Naš program pokračoval návštevou Budmerickej izbičky, ktorú spravujú členky miestnej organizácie Matice Slovenskej. Naše hostiteľky sa dozvedeli o našej návšteve len deň vopred, ale ani to ich nezaskočilo – pripravili nám bohaté občerstvenie i prehliadku Budmerickej izbičky, ktorou sa môžeme u nás v Dolanoch inšpirovať.

Rozlúčili sme sa s tým, že podobné stretnutia by sme mohli zopakovať. Prijemné pocity boli na oboch stranách, dojemné boli najmä stretnutia po mnohých desaťročiach. Neformálne a ľudské vzťahy s našimi susedmi budeme i naďalej budovať, presne tak, ako by to medzi ľuďmi malo byť.

Daniel Ďurďovič

Turistický krúžok pre deti a mládež

Milé deti, mládežníci, priaznivci prírody a turistiky! Bard dolianskeho športu a turistiky zvlášť, pán Peter Tichý, sa podujal odovzdať svoje bohaté skúsenosti mladšej generácii Dolančanov a naučiť ich čo-to o prírode, turistike i Malých Karpatoch. Ak má vaše dieťa o takýto druh zmysluplného trávenia svojho voľného času záujem, neváhajte ho prihlásiť do Turistického krúžku, ktorý je vhodný pre deti vo veku zhruba od 10 do 15 rokov. Môžete ho osloviť osobne, alebo e-mailom na p.tichy2@gmail.com. Turistický krúžok by mal začať fungovať od septembra a môžu sa, samozrejme, pridať i rodičia prihlásených detí. Veríme, že využijete túto jedinečnú príležitosť spoznávať krásy nášho okolia pod vedením toho najpovolnejšieho a urobiť tak aj niečo pre svoje zdravie.

Daniel Ďurďovič

Ľudia, priestor, história

Vo štvrtok **15. júna 2023** sa konal na Hrade Červený Kameň 1. ročník konferencie Mikroregiónu Červený Kameň (ďalej len „MČK“) **Ľudia/Priestor/História** s podtitulom „Z doterajších výskumov v historickom regióne Červenokamenského panstva pri príležitosti 750. výročia prvej písomnej zmienky o Hrade Červený Kameň ako Tibo-rovom hrade“. Súčasťou konferencie bola prezentácia obcí a knižný stánok.

Organizátori podujatia – MČK, Štátny archív v Modre a SNM – Múzeum Červený Kameň pripravili sériu prednášok o najnovších poznatkoch z historického výskumu, perspektívami ich aplikácie do praxe v územnom plánovaní, ochrane a obnove pamiatkovo chránených objektov v katastroch obcí MČK, využitie a rozvoj potenciálu regiónu v cestovnom ruchu a mnoho ďalších zaujímavých tém.

Využitie týchto znalostí na určenie identity MČK a hľadanie rovnováhy medzi rozvojom obcí pri zachovaní ich jedinečnosti z historicko-kultúrneho náhľadu sa niesli celým podujatím i v neformálnych rozhovoroch, rovnako ako aj odmietanie necitlivého developerského prístupu ku krajine, obciam a celému priestoru, ktorý nás obklopuje. Prednáška partnera podujatia – kolektívu z Katedry architektúry SvF STU v Bratislave v rámci projektu Katedry UNESCO pre obnovu architektonického dedičstva sa týmito otázkami zaoberá a jej výstupy by bolo žiaduce dostať do obecných zastupiteľstiev. Je len na škodu, že o konferenciu bol zo strany obecných poslancov minimálny záujem, diskusiu by mohli obohatiť o svoj pohľad na danú problematiku.

Osviežujúce boli prednášky Mgr. Jozefa Tihányiho, ktorý predstavil doposiaľ nezverejnené staré maľby a grafiky Hradu Červený Kameň i jeho bezprostredného okolia, Jiřího Vitáloša z Geoparku Malé Karpaty o realizovaných aj pripravovaných projektoch, Paed. Adama Hercega z OZ Červenokamenského panstva o 20-ročnej činnosti tohto združenia a Jána Grausa z OZ Potomkovia Huncokárov, ktorí neúnavne a systematicky budujú svoju donedávna dlhodobo potláčanú identitu.

Milou bodkou za podujatím bola ochutnávka vín dolianskeho rodinného vinárstva Vína z Mlyna na nádvorí hradu, kde v príjemnej atmosfére pokračovali rozhovory, mnohé až do neskorého večera.

V blízkej budúcnosti by mal vyjsť zborník prednášok z premiérového ročníka konferencie, ktorá nám ukázala, že cesta hľadania identity MČK je dlhodobý multidisciplinárny proces, ktorý logicky prepája minulosť so súčasnosťou a aktivity ľudí vtedajších i dnešných tvarujúcich svojou činnosťou ten istý životný priestor.

Na záver by som rád za celý organizačný tím poďakoval Natálke Bednárovej, Zuzke Somorovskej za pomoc na konferencii a pánovi Rudovi Zajíčkovi za vyhotovenie obrazového záznamu z konferencie, ktorý bude neskôr zverejnený na stránke www.mck.sk.

Daniel Ďurďovič, člen organizačného tímu

Na pozvanie predsedu MČK p. Ľudovíta Ružičku sa deň po konferencii uskutočnil pracovný obed organizačného tímu na mlyne (Vína z Mlyna) v Doľanoch. Po prehliadke mlyna prišlo na zhodnotenie konferencie i na témy do ďalšieho ročníka. Entuziazmus členov a pozitívna energia, ktorú sme všetci cítili (a samozrejme aj výborné víno), natiehli debaty do neskorého popoludnia. Doľany sú z pohľadu histórie významnou súčasťou Mikroregiónu Červený Kameň a na citlivom využití ich potenciálu budeme aj naďalej pracovať.

Členovia organizačného tímu na návšteve v Doľanoch – na prvej fotografii zľava: Ing arch. Hana Hlubočká (koordinátorka MČK), Ing. Daniel Ďurďovič, Mgr. Jozef Tihányi (SNM-Múzeum Červený Kameň), Mgr. Mária Feješová, PhD. (archív Modra), pán domáci Ing. Ervín Demovič, Adela Šafáriková (SNM-Múzeum Červený Kameň), Ľudovít Ružička (predseda MČK), PhDr. Juraj Turcsány (archív Modra), Mgr. Ivana Janáčková (riaditeľka SNM-Múzeum Červený Kameň). Na fotografii vpravo posledný člen tímu Karol Kantek pozorne počúva výklad Ervína Demoviča o histórii mlyna a mlynárstva.

HLAVNÝ PARTNER PODUJATIA

PARTNERI PODUJATIA

Spomienka na našich velikánov

V prvý prázdninový deň, v sobotu 1. júla 2023, sa konalo kultúrno-spoločenské podujatie venované nielen prvým vierozvestcom Cyrilovi a Metodovi, ale i našim dolianskym osobnostiam. Táto spomienková slávnosť, ktorej tradíciu založil bývalý starosta p. Jozef Mruškovič, sa po prvýkrát konala na dvore Palkovičovho domu a jej súčasťou bolo hudobné i divadelné predstavenie.

Slávnosť, ktorej oficiálna časť začala na cintoríne pri náhrobníku J. Fándlyho, otvorila úvodným slovom p. Idka Konopová, pokračovala pobožnosťou s p. farárom Jánom Bučekom a záverečným slovom ju spestrila pani starostka Katka Guldánová. Po úvodnej časti sa hostia presunuli do dvora Palkovičovho domu, kde návštevníkov privítali tóny ľudovej hudby VIESKA a pri pohárikú vína dolianskeho vinárstva ZetWine a hojnóm občerstvení pokračoval ďalší program. Mladé hudobné talenty (Damián Šišulák, Diana Šišuláková, Matej Vandák, Tamara Gálová, Tomáš Gála, Martin Setnický, Matej Setnický, Lea Horehárová) nám predviedli, čo sa zatiaľ naučili a potlesk prítomných ich hádam povzbudil v ďalšom cibení ich hudobného nadania. V Palkovičovom dome si mohli hostia pozrieť inštaláciu krojov, výšiviek i zatiaľ skromnej zbierky dobových predmetov, ktorá sa hádam časom rozrastie.

Udalosť pokračovala divadelno-šermiarskym predstavením *Od Sama po Štúra* v podaní umeleckého združenia Via Historica, ktoré kontaktnou formou zapojilo do deja i prítomné deti, ktoré ho sledovali s veľkým záujmom.

Po predstavení tohto súboru si návštevníci ešte mohli posediť pri vínu a tónoch LH VIESKA.

Veľká vďaka patrí pani Tatiane Mikušovej a Slovenskému domu CENTROPE za finančnú i morálnu podporu, všetkým, ktorí pomáhali s prípravou, či už to boli zamestnankyne Obecného úradu, poslanci OZ, dobrovoľníci, ale poďakovať treba najmä dvom Katkám – pani starostke Katke Guldánovej a Katke Peškovej, ktoré odvieďli naozaj perfektnú prácu pri príprave tohto podujatia. Viac fotografií nájdete na stránke obce www.dolany.sk.

Daniel Ďurďovič (foto: autor)

Brigáda na kostolíku a cintoríne a zber veľkoobjemového odpadu

Na základe podnetov od občanov s ohľadom na klimatické podmienky (nepredvídateľné počasie, veterná smršť) a tým vznikajúce čoraz väčšie nebezpečenstvo padajúcich suchých stromov a konárov starostka obce zorganizovala operatívnu brigádu, ktorej prioritou boli orezy týchto stromov a následné vyčistenie cintorína a kostolíka. Oslovení na pomoc boli hasiči a futbalisti, ktorí okamžite napriek dovolenkovému obdobiu a žatve prisľúbili pomoc. Pridali sa bez váhania aj náhodne oslovení občania, ktorí ani na minútu neváhali, vyhnuli rukávy a pridali sa k brigádnikom. Pomáhali mladí, starí, proste všetci komu sa chcelo. Po celodenných pilčických prácach bolo po dvoch hodinách upratané. Treba povedať, že nemalou mierou svojej pomoci sa pričínili aj dobrovoľníci pri zbere odpadu. Osobitné poďakovanie patrí Petrovi Tichému, st., ktorý dohliadal nad správnosťou triedenia odpadu a za manuálne rozoberanie nábytku patrí veľká vďaka pánovi MUDr. Júliusovi Bollardtovi a Júliusovi Farkašovi. Ďakujeme aj Výrobnno-poľnohospodárskemu družstvu v Dolanoch za možnosť využitia ich priestorov na zber veľkoobjemového odpadu, za zapožičanie vlečky a Igorovi Guldanovi za zapožičanie traktora.

Obrovské poďakovanie patrí všetkým aktívnym občanom, ktorým nie je ľahostajný život a prostredie v našej dedine!!!

(red)

29. júl sobota

Púť PMD Butkov
s benefičným koncertom
Kandráčovci a Vlasta Mudříková
Organizátor: Jozef Gregor

13. august nedeľa od 6.00 h.

Turistika pre všetkých
37. ročník slávnej turistickej akcie
Organizátor: KST Doľany
Štart pred ZŠ Doľany

29. august utorok

Púť Máriina légia
Velehrad

Organizátor: Ludmila Lechovičová

29. august utorok

Vatra na konci prázdnin
Organizátor: FK CINEMAX Doľany
Futbalové ihrisko

3. september nedeľa 14.00 h.

Detská olympiáda & Športové hry seniorov
Organizátor: obec
Futbalové ihrisko

Prípravujeme nasledujúce udalosti, o termíne budeme včas informovať.

september

Poďakovanie za úrodu
Organizátor: ZŠ, MŠ Doľany, obec

september

Divadlo pre deti
Organizátor: ZŠ, MŠ Doľany, obec

október

Mesiac úcty k staším
Organizátor: ZŠ, MŠ Doľany, obec
Dom kultúry J. Fándlyho

9. december sobota

Ompitálsky jarmok
Organizátor: Spolok pre krajší život
v Dolanoch
Dom kultúry J. Fándlyho

www.dolany.sk

**DOĽANSKÉ
NOVINY**

ZO ŽIVOTA V OMPITÁLI ■ VYCHÁDZA 3x ROČNE

ISSN 1339-1240 • EV 4366/11

DOLANSKÉ NOVINY, vydáva 3x ročne Obecný úrad v Dolanoch, 900 88 Doľany 169, IČO: 00 304 727.

Redakcia: Ing. Daniel Ďurďovič, Mgr. Katarína Guldanová, JUDr. Ida Konopová, PhD., Ing. Natália Bednárovská (nb), Bc. Veronika Ješkova (vj), Ladislav Braniš, Zuzana Jurčovičová. Príspevky externých autorov nereprezentujú názor redakcie.

Neprešlo jazykovou úpravou. **Ilustrácia na titulke:** Mgr. Petra Hamzová.

Vychádza v náklade 450 kusov, nepredajné - distribúcia zadarmo.

Ročník 13. Číslo vyšlo v júli 2023.

Grafická úprava: Ing. Daniel Ďurďovič. **Tlač:** Letterpress, s.r.o., Bratislava.

Kontakt: OÚ Doľany, e-mail: dolanskenoviny@dolany.sk www.dolany.sk